

iklimi değişen ocuk

ÇOCUKLARIN İKLİM RİSK ENDEKSİ EKİ

UNICEF tarafından yayınlanmıştır
Küresel İletişim ve Savunuculuk Bölümü 3 Birleşmiş
Milletler Plaza
New York, NY 10017, ABD
İletişim: pubdoc@unicef.org

Web sitesi: www.unicef.org

Önerilen atf. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu, *İklimi değişen çocuk: Çocukların iklim risk endeksi eki*, UNICEF, New York, Kasım 2023.

ISBN: 978-92-806-5509-4

© Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), Kasım 2023

Veri Kaynakları

GPW: CIESIN, 2019. *Gridded Population of the World, Version 4: Population Density, Revision 11*. Center for International Earth Science Information Network, Columbia University, NASA Socioeconomic Data and Applications Center (NASA SEDAC) tarafından yayınlanmıştır, (DOI 10.7927/h49c6vhw)

EC JRC/Google: EC JRC/Google, 2023. *JRC Küresel Yüzey Suyu Haritalama Katmanları, v1.4*. Brüksel ve Mountain View, Kaliforniya: Avrupa Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi ve Google. <https://data.jrc.ec.europa.eu/dataset/jrc-gswe-global-surface-water-explorer-v1>

NASA MODIS: NASA MODIS, 2023. *Aylık Bitki Örtüsü Endeksleri (MOD13A3) Sürüm 6.1*. Washington, DC: National Aeronautics and Space Administration, Moderate Resolution Imaging Spectroradiometer, (DOI 10.5067/MODIS/MOD13A3.061)

WPP: UNDESA, 2022. *Dünya Nüfus Beklentileri 2022*, Çevrimiçi Baskı. New York: Birleşmiş Milletler, Ekonomik ve Sosyal İşler Dairesi, Nüfus Bölümü, <https://population.un.org/wpp/>

WHO/UNICEF JMP: WHO/UNICEF JMP, 2023. *Hanehalkı Verileri*. Cenevre ve New York: Dünya Sağlık Örgütü ve UNICEF Su Temini, Sanitasyon ve Hijyen Ortak İzleme Programı, <https://washdata.org/data/household#!/>

WRI: WRI, 2023. *Su Kemerli Su Risk Atlası*. Washington, DC: Dünya Kaynakları Enstitüsü, <https://www.wri.org/applications/aqueduct/water-risk-atlas/>

KAPAK FOTOĞRAFI

Bir anne ve kızı Güney Sudan'ın Jonglei Eyaleti, Twic East bölgesindeki Panyagor'da sular altında kalan evlere bakıyor.

© UNICEF/UN0594299/Naftalin

iklimi değişen ocuk

ÇOCUKLARIN İKLİM RİSK ENDEKSİ EKİ

Anahtar mesajlar

İklim değışikliği çocukların yaşamlarını, sağlıklarını ve refahlarını tehdit etmektedir. Etkilerine karşı en savunmasız olanlar çocuklardır ve düşük gelirli topluluklarda yaşayanlar özellikle yüksek zarar riski altındadır.

Çocuklar küçük yetişkinler gibi değildir. Bedenleri ve zihinleri, iklim değışikliğinin kirlilik, ölümcül hastalıklar ve aşırı hava koşulları gibi etkilerine karşı benzersiz bir şekilde savunmasızdır. Yine de küresel iklim değışikliği söyleminde ve finansmanında ya görmezden gelinmiş ya da büyük ölçüde göz ardı edilmişlerdir.

UNICEF'in 2021 yılında yayınladığı Çocuklarda İklim Riski Endeksi (CCRI) raporu, 1 milyar çocuğun iklim krizinin etkilerine karşı son derece yüksek risk altında olduğunu ortaya koymuş ve iklim ve çevresel şok ve streslerin sekiz bileşenini incelemiştir. Bu rapor, CCRI'yi temel alarak bu bileşenlerden biri olan su kıtlığı (suyun fiziksel olarak bulunabilirliği) ile su kırılganlığını (su kıtlığı ve içme suyu hizmetine erişim eksikliğinin birleşimi) incelemektedir.

2022 itibariyle:¹

- Yaklaşık 1 milyar çocuk (953 milyon) yüksek veya aşırı yüksek su stresine maruz kalmaktadır.
- 739 milyon çocuk yüksek veya aşırı yüksek su kıtlığına maruz kalmaktadır.
- 436 milyon çocuk su hassasiyeti yüksek veya çok yüksek olan bölgelerde yaşamaktadır.
- 470 milyon çocuk yüksek veya aşırı yüksek kuraklık riskiyle karşı karşıyadır.

¹ Bu rapordaki rakamlar 2021 UNICEF CCRI'ye dahil olan 163 ülkeyi ifade etmektedir.

Dünyanın dört bir yanındaki ülkeler, değışen iklim koşullarında mevcut kaynaklarla talebi dengelemeye çalışırken su stresıyla karşı karşıya kalırken, fiziksel su kıtlığı ve içme suyu hizmetleri için yetersiz altyapının su hassasiyeti yaratmaktadır. Su kıtlığını yönetmek ve su kırılganlığını azaltmak, ulusal uyum planlarında ve iklim finansmanı yatırımlarında çok daha güçlü eylemler gerektirecektir.

İklim krizine karşı küresel müdahalenin merkezine çocukları koymak, sadece çocukların sağlık ve refahını korumakla kalmayacak, aynı zamanda daha güçlü toplumlar ve daha dirençli ekonomiler yaratacaktır.

COP28'de dünya liderleri ve uluslararası toplum, yaşanabilir bir gezegeni güvence altına almak için çocuklarla birlikte ve çocuklar için kritik adımlar atmalıdır.

Yapmalılar:

- Nihai COP28 Kapak Kararı kapsamında çocukların ön plana çıkarılması ve çocuklar ve iklim değışikliği konusunda bir uzman diyalogu düzenlenmesi.
- Çocukların ve nesiller arası eşitliğin Küresel Durum Değerlendirmesine (GST) dahil edilmesi.
- Küresel Uyum Hedefine (GGA) ilişkin nihai karara çocukların ve iklime dirençli temel hizmetlerin dahil edilmesi.
- Kayıp ve Zarar Fonunun ve fon düzenlemelerinin çocuklara duyarlı hale getirilmesi ve çocuk haklarının fonun yönetim ve karar alma sürecine dahil edilmesi.

İçindekiler

Anahtar mesajlar	2
------------------------	---

Önsöz

UNICEF İcra Direktörü

Catherine Russell	4
-------------------------	---

BÖLÜM 1

İklim değişikliği çocukları değiştiriyor.....	6
---	---

Giriş	7
-------------	---

İklim değişikliğinin çocuklar üzerindeki sayısız etkisi	11
---	----

Küresel çapta zorlukların üstesinden gelmek.....	16
--	----

BÖLÜM 2

Su kıtlığı ve su hassasiyeti üzerine spot ışığı.....	20
--	----

Tanımlar	21
----------------	----

İklim değişikliği bölgeler arasında su kıtlığını daha da kötüleştiriyor	22
---	----

Güvenli WASH hizmetlerine erişim yeterince hızlı gelişmiyor	28
---	----

Su hassasiyeti: Su kıtlığı ve eksikliğin birleşik sorunu	30
--	----

WASH hizmetlerine erişim	30
--------------------------------	----

Vaka çalışmaları	36
------------------------	----

BÖLÜM 3

Çocuklar için yaşanabilir bir gezegen sağlamak için kritik eylemler	42
---	----

EKLER

Çocukların en çok risk altında olduğu ülkeler - CCRI sıralamaları.....	46
---	----

Önsöz

UNICEF İcra Direktörü
Catherine Russell

Bu neslin en büyük tehdidi olan iklim kriziyle yüzleşmedeki küresel başarısızlık, bir çocuk hakları krizi yaratmıştır. Her çocuğun temel sağlık ve hakkını tehlikeye atmaktadır.

Her geçen yıl etkileri daha da artıyor: evlerinden edilen milyonlar, yıkıma yol açan sıcak hava dalgaları, kuraklık ve seller, eğitimin aksaması ve hastalıkların daha da endemik hale gelmesi.

Ancak iklim politikası ve finansmanı, medyada yer alan haberler iklim değişikliğine ilişkin küresel söylem, çocukların bedenlerinin ve zihinlerinin kirliliğe, ölümcül hastalıklara ve aşırı hava koşullarına karşı benzersiz bir şekilde savunmasız olduğu gerçeğini çoğu zaman görmezden geliyor.

2021 yılında UNICEF, dönüm noktası niteliğindeki Çocuk İklim Risk Endeksi'ni (CCRI) yayınladı. Bu, iklimin çocuklara yönelik tehdidini ilk kez ortaya koyduğumuz zamandı.

değişikliğinin sekiz iklim ve çevre şokunda çocuklar için yarattığı riskler. Rapor, dünyadaki çocukların neredeyse yarısının (1 milyar) aşırı yüksek riskli olarak sınıflandırılan ülkelerde yaşadığını ve iklim değişikliğinin etkileri hızlandıkça bu rakamın daha da kötüye gideceğini göstermiştir.

Geçtiğimiz yıl, CCRI'yi yeni araştırmalarla geliştirdik ve şunu tespit ettik:

- Şu anda 559 milyon çocuk yüksek sıcak hava dalgasına maruz kalmaktadır ve bu sayı 2050 yılına kadar küresel olarak 2,02 milyar çocuğun tamamına ulaşacaktır.
- Geçtiğimiz altı yıl içinde, hava koşullarına bağlı afetlerle bağlantılı olarak 43 milyon çocuk ülke içinde yerinden edilmiştir - bu da günde yaklaşık 20.000 çocuğun yerinden edilmesine eşdeğerdir.

Suriye Arap Cumhuriyeti, 2023

@UNICEF/UN0795033/Deeb

Bu rapor, çocuklar için iklim değışikliğı nedeniyle daha da kötüleşmesi muhtemel bir başka kritik konuyu incelemektedir: su kıtlığı ve su hassasiyeti. Güvenli içme suyu, sanitasyon ve hijyen , bir çocuğun hayatının tüm yönleri için yıkıcıdır.

730 milyondan fazla çocuk yüksek veya aşırı yüksek su kıtlığına maruz kalmakta ve 436 milyon çocuk yüksek veya aşırı yüksek su hassasiyeti olan bölgelerde yaşamaktadır.

Bu açık etkilere rağmen, çocukların ihtiyaçları bir kenara itiliyor. Onları görmezden gelmek bizi tehlikeye atıyor.

Çocuklar ve gençler, seslerinin duyulması için sürekli olarak acil çağrılarda bulunmuşlardır, ancak iklim politikası ve kararlarında neredeyse hiçbir resmi rolleri yoktur. İklim adaptasyonu, azaltımı veya finansmanı plan ve eylemlerinde nadiren dikkate alınmaktadırlar.

Ancak umutlarını kaybetmediler. Seslerini yükseltmeye ve gezegensel krize acil bir yanıt verilmesini talep etmek üzere harekete geçmeye devam ediyorlar. Onları dinlemek ve çocukları acil iklim eyleminin merkezine koymak hepimizin ortak sorumluluğudur.

Çocuklar için gezegensel krizle yüzleşmek küresel bir ortaklık hareketi gerektiriyor. UNICEF bu yıl, kuruluşumuzun en savunmasız çocukları korumak için küresel boşlukları doldurmaya yönelik küresel çabaları harekete geçirme taahhüdü olan Sürdürülebilirlik ve İklim Eylem Planını başlatıyor.

COP28, çocukların nihayet iklim değışikliğı gündemine alınması için kritik bir fırsattır.

UNICEF COP28'de çağrıda bulunuyor:

- COP28'in nihai Kapak Kararı'nda çocukların öne çıkarılması ve çocuklar ve iklim değışikliğı konusunda bir uzman diyalogu düzenlenmesi.
- Çocukların ve nesiller arası eşitliğin Küresel Durum Değerlendirmesine (GST) dahil edilmesi.
- Küresel Uyum Hedefine (GGA ilişkin nihai karara çocukların ve iklime dirençli temel hizmetlerin dahil edilmesi.
- Kayıp ve Zarar Fonu'nun ve fon düzenlemelerinin çocuk haklarına duyarlı hale getirilmesi ve çocuk haklarının fonun yönetim ve karar alma sürecine dahil .

COP28 her zamanki gibi bir iş olamaz. Aynı yolda ilerlemeye devam edemeyiz. COP28'in, iklim değışikliğıne karşı ortak mücadelemizde çocukları nihayet merkeze koyan bir dönüm noktası olmasını sağlayalım.

Etiyopya, 2022

On yaşındaki Buhari Aden, annesinin develeri su içmeleri için sığ bir gölete yardım ediyor. Hiç okula gitmemiş. "Köyün yakınlarında su yok. Yakınlarda olsaydı, okula gitmek benim için daha kolay olurdu."

© UNICEF/UN0639604/Ayene

BÖLÜM 1

İklim değişikliği çocukları değiştiriyor

İklim krizi sadece gezegeni değiştirmekle kalmıyor, çocukları da değiştiriyor. İlk andan itibaren Çocukların beyinleri, akciğerleri, bağışıklık sistemleri ve diğer kritik fonksiyonlarının sağlığı ve gelişimi, yetişkinlik dönemlerine kadar içinde büyüdükleri çevreden etkilenir. Çocuklar küçük yetişkinler gibi değildir; daha küçük ve daha az gelişmiş bedenleri ve zihinleri kirliliğe, ölümcül hastalıklara ve aşırı hava koşullarına karşı benzersiz bir şekilde savunmasızdır.

Giriş

Dünyanın dört bir yanındaki milyonlarca çocuğun yaşamı iklim krizi nedeniyle altüst oluyor. Coğrafya iklim değişikliğine karşı koruma sağlamıyor; iklim değişikliği her yerde - yüksek gelirli ülkelerde bile - çocukları etkiliyor ve dünya onları korumak için yeterince çaba göstermiyor.

Avrupa, Kanada ve Amerika Birleşik Devletleri'nde astım ve diğer solunum rahatsızlıkları olan çocuklar, orman yangını dumanından kaynaklanan partikülleri genç akciğerlerine solumaları nedeniyle daha da kötü solunum problemleri yaşıyor ve bu durum onları uzun vadeli hasar riski. Afrika Boynuzu'nda devam eden kuraklık ve geniş Sahel bölgesindeki yanı sıra Orta Doğu'da artan su kıtlığının çocuklar için geniş kapsamlı sonuçları olacaktır.

İklimin şiddetlendirdiği hava olayları Doğu Asya ve Pasifik bölgesinde son 50 yılda altı kat artmıştır. Afrika'da, mevcut verilere sahip 49 ülkeden 39'unun genel CCRI puanı 'aşırı yüksek' veya 'yüksek' risk sınıfındadır. Yaz sıcaklıklarının bir önceki yıla göre

Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da sanayi öncesi sıcaklıklara kıyasla 2071-2100 yılları arasında 4°C'ye kadar.

Önümüzdeki 30 yıl içinde yaklaşık 4.2 milyar çocuğun doğması bekleniyor. Onlar için 'yeni normal' bir iklim . Dünya genelinde kuraklık, sıcaklık ve sel gibi aşırı olaylar giderek yaygınlaşıyor ve daha şiddetli hale gelecek. altyapı ve hizmetler başa çıkmakta zorlanıyor.

Çocuklar iklim değişikliğinin etkilerine karşı özellikle savunmasızdır.

Afetlerin, çevresel bozulmanın ve iklim değişikliğinin orantısız bir şekilde etkilenmektedirler. kirlilik, ölümcül hastalıklar ve aşırı hava olayları nedeniyle yetişkinlere kıyasla iklim krizinden daha fazla etkilenmektedir. Örneğin:

- Çevresel bozulma ve iklim değişikliği nedeniyle öldürücü çocukluk hastalıkları daha fazla yayılmaktadır.
- Çocukların hava kirliliğinden etkilenme olasılığı yetişkinlere göre daha yüksektir.

- Bebekler ve küçük çocuklar vücut ısılarını daha az düzenleyebildikleri ve dehidrasyona daha yatkın oldukları için aşırı sıcak dalgaları sırasında daha savunmasızdır.
- Çocuklarda yetersiz beslenme, iklim değişikliğine bağlı olarak artan sıcaklıklar ve artan yağışlar nedeniyle daha da kötüleşen mahsul kıtlığı ve artan gıda fiyatları nedeniyle daha kötüleşmektedir.
- İklim değişikliğinin şiddetlendirdiği afetler nedeniyle her yıl kırk milyon çocuğun eğitimi kesintiye uğruyor ve bu sayı artmaya devam ediyor.
- Aşırı sıcaklar, çocuklarda ve ergenlerde travma sonrası stres bozukluğu ve depresyon dahil olmak üzere ruh sağlığı sorunlarında artışla ilişkilendirilmektedir.

Düşük gelirli ülkelerde yaşayan çocuklar, iklim değişikliğinin neden olduğu zararlara karşı özellikle yüksek risk altındadır. 2021 yılında Birleşmiş Milletler'e yapılan insani yardım başvurularının dörtte üçünden fazlası en azından kısmen aşırı hava olaylarından kaynaklanmıştır - bu oran 2000 yılında yüzde 36'ydı.

Aşırı hava olaylarına bağlı BM insani yardım çağrıları için finansman ihtiyacı 2000 yılından bu yana keskin bir şekilde artmıştır. İklim değişikliğinin şiddetlendirdiği kuraklık ve sel gibi tehlikeler çocukların yaşamları ve sağlıkları için acil riskler oluştururken, aynı zamanda kaynak kıtlığına yol açarak çatışmalara neden olabilmekte ve çocukların evlerinden olmalarına ve eğitimlerinin kesintiye uğramasına neden olmaktadır.

Çocuklar göz ardı edildi. Eşsiz kırılganlıklarına rağmen, çocuklar iklim değişikliğine yanıtta ya görmezden gelinmiş ya da büyük ölçüde göz ardı edilmiştir. Önemli çok taraflı iklim fonlarından sağlanan iklim finansmanının sadece yüzde 2,4'ü çocuklara yönelik faaliyetleri içeren projeleri desteklemektedir.

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin *IPCC Altıncı Değerlendirme Raporu'nun 2023 Sentez Raporu*'nda 'çocuklar' kelimesi sadece iki kez geçmektedir. Eylül 2023'te yayınlanan ilk küresel envanterin teknik diyaloguna ilişkin BM sentez raporunda 'çocuklardan' hiç bahsedilmemekte ve 'gençlerden' sadece dört kez bahsedilmektedir.

Etiyopya, 2023

Etiyopya'nın güneybatısında yer alan beş köyden oluşan Libemuket'te iklim değişikliği ve kuraklık, mahsulleri ve çiftlik hayvanlarını tehdit ederek yerel halkı uçurumun kenarına itiyor.

© UNICEF/UNI417897/Pouget

Çocuklar ve gençler, iklim konularında seslerinin duyulması için sürekli olarak acil çağrılarda bulunmaktadır. BM Çocuk Hakları Komitesi'nde belirttiği gibi, çocukların haklarının ve görüşlerinin dikkate alınması, çevrenin korunması konusunda daha iddialı ve etkili politikaların oluşturulmasını sağlayacaktır. Yine de çocukların iklim politikalarında ve kararlarında neredeyse hiçbir resmi rolü yoktur ve nadiren dikkate alınmaktadırlar.

Mevcut iklim uyum, azaltım veya finans planları ve eylemleri. UNICEF'in analizine göre, Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkıların (UBK) sadece yüzde 23'ü UBK sürecinin katılımcı olduğunu ve gençleri kapsadığını belirtmiştir; daha da azı, yüzde 2'si ise sürecin çocukları kapsadığını belirtmiştir.

Çocuklar küresel müdahalenin merkezinde yer almalıdır. Temel hizmetlerin uyarlanması, kayıp ve hasarın telafisi, afet riskinin azaltılması, erken uyarı ve karbonsuzlaştırma yatırımlarının artırılması, gezegenin çocukları için yaşam ile ölüm, gelecek ile felaket arasındaki farkı yaratabilir.

Hükümetler, çocuk haklarını korumak ve yerine getirmek için temiz, sağlıklı ve sürdürülebilir bir çevre sağlamakla yükümlüdür.

En savunmasız olanlar da dahil olmak üzere herkesin yaşanabilir bir geleceğe sahip olmasını sağlamak için çocukları acil iklim eyleminin merkezine koymak hepimizin ortak sorumluluğudur.

COP28'de azaltım, uyum ve kayıp ve zarar

İklim krizi sorununu ele almak için, COP28 sırasında üç sütun etrafında siyasi kararlılık ve taahhütler gerekmektedir:

Fosil yakıtlardan yenilenebilir yakıtlara geçiş de dahil olmak üzere emisyonların azaltılması giderek daha ucuz hale gelen enerji, tarımın ele alınması, arazi kullanımı değişikliği ve ormansızlaşmanın azaltılması ve iklim değişikliği hızını yavaşlatmak için daha sürdürülebilir şehirlerin sağlanması. Buna fiziksel altyapının değiştirilmesi veya güçlendirilmesi, karbon yakalama ve enerji sektörü de dahil olmak üzere kilit sektörlerin dönüşümü dahildir. Sorumluluk Başlıca salımcıların 2040'a mümkün olduğunca yakın bir zamanda net sıfır salıma ulaşmaları ve gelişmekte olan ekonomilerin 2050 hedeflerine ulaşmaları için know-how ve finansman ile desteklenmesi.

İklim değişikliğine uğramış bir dünyaya hazırlanmak ve onu en kötüsünden korumak için **adaptasyon** etkiler. Bu, fiziksel adaptasyonların (örneğin kıyı şeritlerinin korunması, tarımın değiştirilmesi, su yönetiminin iyileştirilmesi ve ısı yönetiminin geliştirilmesi) yanı sıra sosyal adaptasyonları da (örneğin sosyal korumanın genişletilmesi, hareketliliğin ve afet risk yönetiminin kolaylaştırılması) içerir.

İklim krizinin neden olduğu yaşam, toprak, geçim kaynakları veya kültürel miras **kayıp ve hasarı**, çocukların karşılaştığı en büyük nesiller arası adaletsizliklerden bugün. 2022'deki COP27'de taraflar bir Kayıp ve Zarar Fonu kurulması yönünde önemli bir karar aldılar. Bu, her ne kadar kritik bir kayıp ve zararın giderilmesine yönelik ilk adım ve iklim alanında uzun zamandır beklenen bir atılım müzakereler. Fon ve ilgili finansman düzenlemeleri iklim eyleminin finansmanına ilişkin geçmiş deneyimlerden ders çıkarma ve çocukları dahil etme fırsatı kilit aktörler olarak. Aşağıdaki konularda tavsiyelerde bulunmak üzere bir geçiş komitesi kurulmuştur COP28 tarafından değerlendirilmek ve kabul edilmek üzere yeni finansman düzenlemelerinin ve fonun nasıl işlevsel hale getirileceği.

Pakistan, 2023

@UNI431639/UNICEF/Sokhin

"Hava nefes alınamaz halde. Sıcaklık dayanılmaz boyutta. Fosil yakıt israfı ve iklim konusundaki eylemsizlik ise kabul edilemez düzeyde. Liderler öncülük etmeli. Artık tereddüt yok. Artık mazeret yok. ... G20 ülkeleri aşağıdakilerden sorumludur Küresel emisyonların yüzde 80'i iklim eylemi ve iklim adaleti için adım atmalıİddialı yeni projelere ihtiyacımız var. G20 üyelerinin ulusal emisyon azaltım hedefleri. ... Fosil yakıtlardan yenilenebilir enerji kaynaklarına adil ve eşitlikçi bir geçişi hızlandırmak için tüm aktörler bir araya gelmelidir."

**Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri
António Guterres, Temmuz 2023**

Endonezya, 2020

7 yaşındaki Satrio Widodo, Endonezya'nın başkenti Cakarta'daki evinin yakınında, yükselen deniz seviyesi nedeniyle sık sık sular altında kalan bir bölgede, deniz duvarının üzerinde duruyor. Cakarta, dünyanın en hızlı batan şehirlerinden biri olup, bazı bölgelerinde yılda 25 cm kadar batmaktadır. 2050 yılına gelindiğinde, milyonlarca sakini Kuzey Cakarta tamamen sular altında kalabilir.

© UNICEF/UNI390327/Wilander

İklim değışikliğinin çocuklar üzerindeki sayısız etkisi

UNICEF'in 2021 yılında çığır açan Çocuk İklim Risk Endeksi (CCRI), neredeyse tüm çocukların halihazırda en az bir büyük iklim ve çevre tehlikesine, şokuna veya stresine maruz kaldığını ve neredeyse yarısının (1 milyar çocuk) aşırı yüksek risk altındaki ülkelerde yaşadığını göstermiştir.

Bu rapor, çocukların karşı karşıya olduğu risklerin dramatik bir örneğini derinlemesine incelemektedir CCRI'de - su kıtlığı ve kırılganlık. UNICEF'in yakın zamanda yayınlanan veriler üzerinde analiz, 2022 yılına kadar çok sayıda çocuğın halihazırda yüksek veya aşırı yüksek su hassasiyeti olan bölgelerde (düşük veya çok düşük içme suyu hizmeti seviyeleri ile birlikte yüksek veya çok yüksek su stresi riski, yıllar arası değışkenlik, mevsimsel değışkenlik, yeraltı suyu azalması ve kuraklık) yaşadığını ve sorunun gelecekte daha da kötüleşmesinin beklendiğini göstermektedir.

İklim krizinin çoğu zaman birleşen etkilerinin ve çocukların karşı karşıya kaldığı tehlikelerin diğer boyutları şunlardır:

Hastalık: Çevresel bozulma ve iklim değışikliği, ağırlıklı olarak çocukları öldüren hastalıkların yayılmasını etkilemektedir. Örneğin, sel su ve sanitasyon altyapısına zarar vererek potansiyel olarak su kaynaklarını kirletir ve dışkı atıklarının çevreye güvensiz bir şekilde boşaltılmasına yol açar, bu da su kaynaklı hastalıkları artırmaktadır. Küresel olarak, güvenli olmayan içme suyu, sanitasyon ve hijyenle ilişkili hastalıklar beş yaş altı çocuklar arasında önde gelen ölüm nedenlerinden biri olmaya devam etmektedir. Yüksek sıcaklıklar, ölümcül patojenlerin tatlı suda yayılmasını sağlayarak suyu içmek için tehlikeli hale getirmektedir. Halihazırda, her gün beş yaşın altında 1.000'den fazla çocuk su, sanitasyon ve hijyen eksikliğinden kaynaklanan hastalıklar nedeniyle ölmektedir.

Artan sıcaklıklar nedeniyle sıvrisinekler sıtma ve dang hummasının yayılmasına katkıda bulunacak ve muhtemelen bu hastalıkların endemik olmadığı bölgelere yayılacaktır. Sarıhumma ve diğer su kaynaklı iklim duyarlı hastalıklardan morbidite ve mortalite, iklim değışikliği nedeniyle muhtemelen artacaktır.

Diyet ve beslenme: Çocukların sağlıklı gelişimleri için ihtiyaç duydukları besin maddelerini almalarını sağlamak amacıyla çeşitli bir diyet hayati önem taşımaktadır. İklim değışikliğine bağlı olarak daha yüksek sıcaklıklar ve artan yağış yoğunluğu ve değışkenliği, mahsullerin başarısız olması ve gıda fiyatlarının artmasıyla ilişkilendirilmekte ve çocuklarda diyet çeşitliliğinin azalmasına yol açmaktadır.

İklim krizi kötüleştikçe gıda güvensizliğinin artacağı, halihazırda en kötü etkilenen toplulukların daha fazla acı çekeceğı ve diğerlerinin ilk kez sorun yaşayacağı tahmin edilmektedir. Çocuklar ve hamile kadınlar yetersiz beslendiğinde, bu durum hastalık ve enfeksiyona karşı duyarlılığın artmasına ve gelişimsel sonuçların kötü olmasına yol açmaktadır.

Eğitim: İklim şokları çocukların eğitimini hem doğrudan hem de dolaylı olarak sekteye uğrattır. Aşırı hava olayları okullara zarar verebilir veya yıkabilir. İklim etkilerinin neden olduğu hastalıklar çocukları okuldan uzak tutmaktadır.

Su güvensizliğinden etkilenen bölgelerde, kuraklık çocukların okula devamını doğrudan etkilemekte, su getirmek için harcadıkları uzaması nedeniyle okulda geçirdikleri süreyi azaltmakta veya okulu tamamen bırakmalarına neden olmaktadır. Örneğin Etiyopya'da, Normal koşullarda kız çocuklarının yaklaşık yüzde 20'si ve erkek çocuklarının yüzde 5'i su getirmek için okula gitmemektedir. Kuraklık dönemlerinde bu süre önemli ölçüde artmakta ve kız çocuklarının kaybı çok fazla olmaktadır. Su kıtlığı kız çocuklarının eğitimini de etkilemektedir, zira sanitasyon tesislerinin yetersiz olduğu dönemlerde kız çocukları okula gitmeye daha az istekli olabilmektedir.

Okulların açık kaldığı ve çocukların okula devam ettiği durumlarda bile, iklim değişikliğinin etkileri çocukların öğrenme becerilerini etkileyebilir. Kavurucu sıcaklar ve yetersiz içme suyu kaynakları konsantrasyon için elverişli değildir.

İklimin şiddetlendirdiği felaketler yılda yaklaşık 40 milyon çocuğun eğitimini sekteye uğrattır ve bu sayı her yıl artmaya devam ediyor.

Göç ve yerinden edilme: Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'ne (UNHCR) göre, aşırı hava olaylarının artan yoğunluğu ve sıklığından kaynaklanan tehlikeler, her yıl ortalama 20 milyondan insanın evlerini terk etmesine ve ülkelerindeki başka bölgelere taşınmasına neden olmaktadır.

Fırtına ve sellerin yerinden edilmeye neden olma olasılığı daha yüksektir ve 2016-2021 arasında kaydedilen çocuk yerinden edilmelerinin yüzde 95'ini oluşturmaktadır. UNICEF ve ortakları tarafından yürütülen araştırmalar, bu dönemde 43 milyon çocuğun yerinden edildiğini göstermektedir. Göreceli olarak, küçük gelişmekte olan ada devletleri ve Afrika Boynuzu'ndaki ülkeler en kötü şekilde etkilenmiştir.

İklim değişikliğinin su kaynaklarına erişim üzerindeki olumsuz etkisi, ülkeler içinde ve arasında ve ev sahibi ülkelerle gerilimleri tetikleyebilir topluluklar. Kaynaklar üzerindeki çatışmalar, yerinden edilmenin ve sınır ötesi göçün bir nedenidir ve halihazırda yerinden olanların geri dönüşünü engelleyebilir.

Yerlerinden edilen çocuklar çeşitli tehlikelere karşı daha fazla risk altındadır. Ailelerinden ayrı düşebilirler ve bunun sonucunda sömürü, insan ticareti, şiddet veya istismara maruz kalma olasılıkları artar. Eğitimlerinin ve sağlık hizmetleri gibi temel hizmetlere erişimlerinin kesintiye uğraması muhtemeldir.

Akıl sağlığı: Dünyanın dört bir yanındaki çocuklar, iklim değişikliğinin etkilerine tanık olmak ve gelecekları üzerindeki etkilerini anlamak gibi korkutucu bir konumdayken, durumu değiştirmek için çok az güce sahipler. Bu da çocukların ve gençlerin önemli ölçüde iklim kaygısı yaşadıkları anlamına gelmektedir. Hükümetleri, daha fazla sıkıntıya yol açabilecek yeterli önlemleri almada başarısız olarak algılamaktadırlar. Anket sonuçları 10 ülkedeki 16-25 yaş arası çocuk ve gençlerin yüzde 45'inden fazlasının 'iklim değişikliğine ilişkin duygularının günlük yaşamlarını ve işlevlerini olumsuz etkilediğini' bildirdiğini göstermektedir.

Küresel sıcaklıklardaki artış, çocukların zihinsel ve duygusal sağlığı için de risk oluşturmaktadır. Aşırı sıcaklar, çocuklarda ve ergenlerde travma sonrası stres bozukluğu ve depresyon dahil olmak üzere ruh sağlığı sorunlarında artışla ilişkilidir.

Cinsiyet: İklim tehlikelerinin kız çocukları üzerinde orantısız etkileri olabilir. İklimle ilgili olaylar nedeniyle geçim kaynaklarının kaybedilmesi, yerinden edilme ve göç, kız çocuklarını genellikle güvencesiz konumlara sokmaktadır. Aşırı hava olayları ve afetlerin ardından toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve çocuk yaşta evlilikler artmaktadır. Örneğin, Bangladeş'te 11-14 yaş arası kız çocuklarının evlilik sayısı, 30 günden uzun süren sıcak hava dalgalarının yaşandığı yıllarda yüzde 50 oranında artmıştır.

Somali, 2022

Somali'nin Dollow kentinde yerinden edilmiş insanların kaldığı Ladan kampının havadan çekilmiş bir fotoğrafı. Yapılan bir araştırma, Somali'deki kuraklık nedeniyle 2022 yılında 43.000 "aşırı ölüm" meydana gelmiş olabileceğini ortaya koydu.

© UNICEF/UN0742108/Condren

Çevresel etkiler

Hava kirliliği: İklim değişikliği ve hava kirliliği birbiriyle ilişkilidir. İklim değişikliği ile ilişkili atmosferik ısınma, yer seviyesindeki ozonu artırarak hava kirliliğini artırma potansiyeline sahipken, ozon ve diğer sera gazı (GHG) emisyonları hava kirliliğine neden olmakta ve iklim değişikliğine katkıda bulunmaktadır.

Çocukların hava kirliliğinden etkilenme olasılığı yetişkinlere göre daha yüksektir. Genellikle yetişkinlerden daha hızlı nefes alırlar ve beyinleri, akciğerleri ve diğer organları hala gelişmektedir. Hava kirliliğinin çocuklar üzerindeki etkileri arasında ölüm, solunum yolu enfeksiyonları, kanser ve gelişimsel hasarlar yer almaktadır.

Örneğin, Avrupa ve Orta Asya'daki çocukların yüzde 83'ünden fazlası ortamdaki hava kirliliğine maruz kalmaktadır. Mısır'da her yıl hava kirliliği nedeniyle erken ölen insan sayısının yaklaşık 20.000 olduğu tahmin edilmektedir. Dünya Bankası, hava kirliliğinden kaynaklanan sağlık sorunlarının maliyetinin kötü hava kalitesi ülkenin GSYİH'sinin yüzde 2,5'ine denk gelmektedir.

Gazyağı, odun veya diğer katı yakıtlarla çalışan açık ateş veya soba ile ev içinde yemek pişirmek, hava kirliliğinin çocuklara zarar veren bir diğer ciddi nedenidir. Dünya çapında 2,4 milyar insan tarafından kullanılan ev içi yemek pişirme kaynaklı hava kirliliği, her yıl 5 yaşın altındaki 237.000'den fazla çocuğun ölümünden sorumludur.

Sıcak hava dalgaları: 2023'te dünyanın dört bir yanında küresel sıcaklıklar bir kez daha rekor kırdı ve aşırı sıcak olayları yaşamları ve geçim kaynaklarını tehlikeye attı. İklim krizi yoğunlaştıkça, sıcak hava dalgaları daha sık, daha şiddetli, daha yaygın ve daha uzun süreli hale gelmektedir. UNICEF araştırması, 2050 yılına kadar gezegendeki hemen hemen her çocuğun aşırı sıcaklara maruz kalacağını ortaya koymuştur.

yüksek sıcak hava dalgası sıklığı. En yoksul topluluklarda yaşayanlar en büyük risklerle karşı karşıya kalacaktır.

Bebekler ve küçük çocuklar, vücut ısılarını daha az düzenleyebildikleri ve dehidrasyona daha yatkın oldukları için aşırı sıcaklara karşı yetişkinlerden daha savunmasızdır. Bu da yüksek sıcaklıkların organ yetmezliğine yol açan şiddetli sıcak çarpması da dahil olmak üzere bir dizi belirtiye neden olmasının daha yüksek olduğu anlamına gelir. Daha büyük çocuklarda sıcak hava dalgaları kalp atış hızını ve solunum rahatsızlıklarını artırabilir. Aşırı sıcak olaylarının toplumlar ve temel hizmetler üzerinde de yıkıcı etkileri olabilir ve çocukların eğitime, gıdaya erişimini tehdit edebilir.

ve suya zarar vererek çatışmalara ve yerinden edilmelere neden olmaktadır.

Sel baskınları: Hızlı başlaması ve yıkıcı doğası nedeniyle çocuklar ani sellere karşı özellikle savunmasızdır. Genellikle inanılmaz hızlarda hareket ederler ve çocuklara ve ailelerine hazırlanmak ve müdahale etmek için çok az uyarı bırakırlar. Sudaki güçlü akıntılar ve döküntüler çocukları yaralanma ve boğulma riskiyle karşı karşıya bırakır.

Ani ölüm ve yaralanma risklerinin ötesinde, seller çocukların sağlığı için de risk oluşturmaktadır. Seller güvenli su kaynaklarını tehlikeye atarak dehidrasyona ve yetersiz beslenmeye neden olabilecek ishal salgınları olasılığını artırır. Zaman içinde sık sık selden etkilenen çocukların bodur ve düşük kilolu olma olasılığı daha yüksektir. Seller ayrıca sanitasyon tesislerine zarar verir veya açık dışkılama alanlarında gerçekleşerek su kirliliğine katkıda bulunur.

UNICEF bölgesel CCRI analizleri benzersiz kırılganlıkların altını çiziyor

Doğu Asya ve Pasifik bölgesinin, kıta yayları ve açık deniz takımadaları boyunca yer alan birçok ülkeyi içeren benzersiz coğrafyası, nüfusunun çoğunu risk altında bırakmaktadır. Pasifik ada ülkeleri kasırgalar, yükselen deniz seviyeleri, okyanus asitlenmesi ve mercan ağarması için sıcak noktalar.

Son elli yılda Doğu Asya ve Pasifik bölgesinde iklimin şiddetlendirdiği aşırı hava olaylarında önemli bir artış olmuştur:

- Sellerde on bir kat artış
- Fırtınalarda dört kat artış
- Kuraklıklarda 2,4 kat artış
- Toprak kaymalarında beş kat artış

İklimin şiddetlendirdiği bu hava olayları Doğu Asya ve Pasifik bölgesinde ortalama altı kat artmıştır.

Afrika'da, mevcut verilere sahip 49 ülkeden 39'unun genel CCRI puanı 'aşırı yüksek' veya 'yüksek' risk sınıfındadır.

Afrika'nın kuzey kesimindeki çocuklar ve topluluklar su kıtlığı ve hava kirliliğiyle ilgili daha yüksek risklere maruz kalma eğilimindeyken, kıtanın batı ve doğu kesimlerinde, özellikle de tropikal bölgelerde yaşayanlar vektör kaynaklı hastalıklar, sıcak hava dalgaları ve nehir taşkınlarının yarattığı risklerden daha fazla etkilenmektedir.

Orta Doğu ve Kuzey Afrika, iklim değişikliği sözü konusu olduğunda dünyanın en kırılgan bölgeleri arasında yer alıyor. Bölge küresel ortalamadan daha hızlı ısınıyor, Yaz sıcaklıklarının 2071-2100 yılları arasında sanayi öncesi sıcaklıklara kıyasla 4°C'ye kadar artacağı tahmin .

Orta Doğu'nun bazı bölgelerinde, birleşik sıcaklık ve nemin bu yüzyıl içinde insan toleransı ve uyum eşiklerine ulaşacağı veya bu eşikleri aşacağı tahmin edilmektedir. Bölgenin diğer kısımlarında ise sıcaklık ve kuraklığın birleşmesi çölleşmeyi hızlandıracak ve toz fırtınalarında artışa yol açarak çocuk sağlığı üzerinde korkunç etkiler yaratacaktır.

Filipinler, 2021

"Impoy" Prensi 8 yaşındaki Jhay Mark Timonio, Filipinler'in Bohol kentinde yıkılan evlerin enkazında oturuyor. Rai Tayfunu'nun 16 ve 17 Aralık 2021'de Filipinler'i vurması üzerine, bölgesindeki çoğu kişi gibi onun ailesi de evlerini kaybetti.

© UNICEF/UN0570025/Hogsholt

Küresel çapta zorlukların üstesinden gelmek

COP28, dünyanın bir araya gelerek bu önemli anı karşılaması ve gençlerin umut ve taleplerini yerine getirmesi için bir fırsattır.

Bu raporun 3. Bölümünde, yaşanabilir bir toplum için gerekli olan kapsamlı ve kritik eylemler özetlenmektedir. her çocuk için gezegen. Karbonsuzlaştırma ve azaltım, uyum ve çevrenin korunmasına yönelik yatırımların artırılması ve kırılgan nüfusları iklim değişikliğinin şiddetlendirdiği tehlikelerden, şoklardan ve streslerden korumak için temel dirençli sosyal hizmetlerin genişletilmesi acilen gereklidir. Hükümetler, COP28 tartışmalarının ana odağı olarak en fazla risk altında olan en kırılgan nüfuslara öncelik vermelidir. Bu, uyum için finansmanın önemli ölçüde artırılmasını ve özellikle iklim krizine en az katkıda bulunan en yoksul ülkeler ve en savunmasız topluluklar için kayıp ve zararın giderilmesi için yeni ve ek fonlar sağlanmasını içermektedir. Örneğin, düşük gelirli ülkeler 1 milyarlık ortak nüfusa sahip olmalarına rağmen Küresel emisyonların yüzde 1'i (yüzde 0,98).

İklim adaptasyonu ve dayanıklılık planlaması sadece çocuklar için riski azaltmakla kalmaz; aynı zamanda ekonomik faydalar da sağlar: Erken uyarı sistemleri veya su altyapısı yönetimi gibi uyum çabalarına yatırılan 1 dolar 10 \$'a kadar net ekonomik kazanç sağlayabilir. İddialı uyum eylemleriyle, iklim felaketleri nedeniyle insani yardıma ihtiyaç insan sayısı 2050 yılına kadar yüzde 90 oranında azalabilir ve dayanıklı su, sanitasyon ve hijyen (WASH) hizmetlerine daha iyi erişim 415 milyon çocuk için iklim riskini azaltabilir.

Düşük karbon ekonomisine daha hızlı ve adil bir geçiş, çocukların daha sağlıklı, daha mutlu ve daha müreffeh hayatlar yaşaması için bir fırsattır. Karbonsuzlaştırma ve emisyonların azaltılması, çocukluk çağı astımında ve düşük doğum ağırlığı gibi olumsuz doğum sonuçlarında azalmaya yol açabilir. Düşük karbonlu ekonomiye geçiş, çocukların ve gençlerin yeni beceriler geliştirmesi ve temiz enerji ve sürdürülebilirlik için yeni ve büyüyen bir işgücü piyasasında yeni istihdam fırsatları elde etmesi için de potansiyel taşımaktadır.

Ortak çabalarla bir fark yaratabiliriz. Bu yüzyılda öngörülen sıcaklık artışlarına ilişkin tahminler, son yıllardaki en kötü senaryolardan daha düşük rakamlar etrafında birleşiyor. Yine de dünyanın aşırı hava olaylarının büyüklüğünü hafife alıyor olabileceği de netleşiyor. Gerekli yatırımlar yapılmazsa iklim değişikliğinin uzun vadeli etkileri felakete yol açacaktır. COP28'de dünya liderleri ve uluslararası toplum, yaşanabilir bir gezegeni güvence altına almak için çocuklarla birlikte ve çocuklar için kritik adımlar atmalıdır.

Çocuklar için iklim finansmanı ne yazık ki yetersiz

Düşük gelirli ülkeler ve çocuklar - iklim krizinden en çok etkilenenler - iklim finansmanı tarafından göz ardı edilmektedir.

İklim krizinin en ağır yükünü taşımalarına rağmen, çocuklar iklim finansmanı taahhütlerinde başarısızlığa uğruyor. Çocuklar ve hakları, iklim finansmanı tahsisatlarında büyük ölçüde yer almamaktadır. Önemli çok taraflı iklim fonlarından (MCF'ler) gelen iklim finansmanının sadece yüzde 2,4'ü çocuklara yönelik faaliyetleri içeren projeleri desteklemektedir. Ve çocuklar düşünüldüğünde, iklim eyleminin potansiyel aktörlerinden ziyade savunmasız kurbanlar olarak muamele görmektedirler. Tüm MCF'ler genelinde, Sadece yüzde 1'i çocukların projenin tasarımına veya izlenmesine dahil edilmesidir. Birleşmiş Milletler Çevre Programı'na göre, düşük gelirli ülkelere yönelik uluslararası adaptasyon akışları, tahmin edilen ihtiyaçların 5 ila 10 kat altındadır ve bu fark giderek açılmaktadır.

İklim finansmanının yaklaşık dörtte üçü şu anda yurt içinde toplanmakta ve harcanmaktadır gelişmiş ekonomilerde, geri kalan dörtte biri ise uluslararası akışları temsil etmektedir. Sonuç olarak, iklim finansmanı büyük ölçüde gelişmiş ekonomilerde ve Doğu Avrupa'da yoğunlaşmıştır. Asya. İklim Finansmanı Bağımsız Üst Düzey Uzman Grubu, yılda 500 milyar ABD doları tutarında ek uluslararası finansman sağlanması gerektiğini tahmin etmektedir.

gelişmekte olan ülkeler için gereklidir ve bu rakam 2030 yılına kadar yılda 1 trilyon ABD dolarına yükselecektir.

Bugün iklim finansmanında aslan payını yüzde 90 ile azaltım çabaları alırken, adaptasyon için ayrılan yüzde 10'luk payın sadece küçük bir kısmı iklim değişikliğine karşı en savunmasız ülkelere yönlendirilmektedir. İklim eğitimi ve iklime duyarlı sosyal hizmetler gibi çocuklar için kritik öneme sahip birçok sektör koruma, önde gelen iklim finansmanı araçları tarafından neredeyse hiç finanse edilmemektedir.

İklim finansmanına yönelik önemli ve umut verici reformlar şu anda küresel düzeyde tartışılmaktadır. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve iklim finansmanının finanse edilmesine yönelik iddialı taahhütler dizisi olan Bridgetown Girişimi, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri António Guterres ve Barbados Başbakanı Mia Amor Mottley tarafından formüle edildi. Düşük gelirli ülkelerin karşı karşıya olduğu derin borç yükü ve likidite zorluklarını kabul eden girişim, iklim finansmanı da dâhil olmak üzere geniş ölçekli bir SKH teşvik paketi önerirken, uluslararası finansal mimaride reform ihtiyacını da vurguluyor.

Ulusal planlar söz konusu olduğunda, hem iyimserlik hem de çekince için nedenler vardır. Paris Anlaşması'na taraf olan her bir ülkenin Ulusal Plan oluşturması ve düzenli olarak güncellemesi gerekmektedir. Belirlenmiş Katkı (NDC), emisyonları azaltmaya ve adaptasyona yönelik bir eylem planı.

UNICEF'in 2022 yılında yaptığı bir analiz, hükümetlerin çocuklara daha duyarlı yaklaşımlar benimseme konusunda ilerleme kaydettiğini ortaya koymuştur. Çocukların yüksek düzeyde iklim riskine maruz kaldığı ancak bu tür taahhütler için finansmanın genellikle eksik olduğu ülkeler de dahil olmak üzere, NDC'lerinde taahhütler. İyi haber şu yeni ve güncellenmiş NDC'lerin yüzde 65'i, ilk veya daha önce sunulan NDC'lerin sadece yüzde 32'sine kıyasla çocuklara ve gençlere atıfta bulunmaktadır. Yine de NDC'lerin sadece yüzde 34'ü çocukları hassas bir grup olarak tanımlamakta ve sadece yüzde 11'i çocukları değişimin itici gücü olarak tanımlamaktadır. Ayrıca, UNICEF analizine göre, NDC'lerin sadece yüzde 23'ü NDC sürecinin katılımcı olduğunu ve gençleri kapsadığını belirtmiştir ve daha da azı, yüzde 2'si sürecin çocukları kapsadığını belirtmiştir.

Arjantin, 2020

@ UNICEF/UN0364359/Gil

GENÇLİK YAZISI: İklim finansmanı yükümlülüklerin yerine getirilmesiyle ilgilidir

Nicki Becker tarafından, Arjantin, 22

Ben Arjantinliyim, kendimi bildim bileli pek çok ekonomik sorunu olan bir ülke.

İklim krizi ülkem için bir öncelik olmalı, ancak şu anda IMF'ye büyük bir borç ödemek zorunda. Ama kim kime borçlu?

Bir noktada, borç bizimle, iklim değişikliğinin sonuçlarına maruz kalan ve kalacak olan gençlerle birlikte. Bu durumu yaşayan ülkelerde yaşayan gençler için iklim finansmanı, ömür boyu borçlu kalmamanın neredeyse tek yolu. Sadece bu değil Ülkelerimizin üstlendiği borçlar nedeniyle olduğu kadar, almadığımız kararlar nedeniyle de iklim krizi yaşıyoruz.

İklim finansmanı karmaşık ve teknik bir konu olmasına rağmen, en azından bunun neden önemli olduğunu anlamanın karmaşık olmadığına inanıyorum. Küçük yaşlardan itibaren bize öğretilen bir şey kadar basit: Bir şeyi kırarsan, sorumluluk almak zorundasın bunun için. En gelişmiş ülkeler çok fazla emisyon salma pahasına zenginleştiler.

sera gazları iklim sisteminde değişikliklere neden oldu. Paradoks şu ki, bu değişimden etkilenenler sadece onlar değil; onlar kadar kirletmeyen diğer ülkeler daha da büyük ölçüde etkileniyor. Birçok vaatte bulunulmuş olsa da, vaat edilen finansmanın tamamı henüz sağlanmamıştır. Hatta bazen bu finansman kredi şeklinde ve sadece azaltım için verilmekte, yoksul ülkelerde hayati önem taşıyan adaptasyon ihmal edilmektedir.

İklim finansmanı, daha az donanımlı ülkelerin iklim değişikliğinin bugün yaşamakta olduğumuz etkilerine uyum sağlayabilmeleri ve aynı zamanda ekonomilerini karbonsuzlaştırabilmeleri için elzemdir. Mesele 'iyi kalpli' olmak ve yardım eli uzatmak değil bir arkadaş; başkalarına verdikleri zararın bedelini ödeme yükümlülüklerini yerine getirmeleriyle ilgilidir.

İklim değışikliğı çocukların yerinden edilmesine neden oluyor ve insani krizleri şiddetlendiriyor

İklim değışikliğı, özellikle en yoksul ülkeler ve bu ülkelerde yaşayan en savunmasız insanlar için insani ihtiyaçlara ve insani acılara yol açmaktadır.

İster kasırga gibi ani bir şok, ister kuraklık gibi yavaş başlayan tehlikeler olsun, iklim tehlikelerinin etkileri iklimsel 'olay' geçtikten uzun süre sonra da devam eder. İklim değışikliğinin insani ihtiyaçları etkilemesinin bir yolu da yerinden edilmedir. Milyonlarca insan

Dünyanın dört bir yanındaki çocuklar hareket halinde, hava koşullarına bağlı olaylar nedeniyle evlerini terk etmek zorunda kalıyor ve bu durum daha da kötüleşiyor

sel, fırtına, kuraklık ve orman yangınları gibi iklim değışikliğine bağlı riskler. Yerinden edilme, çocuklar ve aileleri için iklimin şiddetlendirdiğı riskleri çoğaltabilir. Bir afet sonrasında çocuklar ebeveynlerinden veya bakıcılarından ayrı düşerek sömürü, çocuk kaçakçılığı ve istismar risklerini artırabilir.

Yerinden edilme, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimi kesintiye uğratarak çocukları yetersiz beslenme, hastalık ve yetersiz aşılama maruz bırakabilirken, aşırı kalabalık ve yetersiz kaynaklara sahip tahliye alanları iklim açısından hassas bölgelerde yer alabilir.

Ancak aşırı hava olayları nedeniyle yerinden edilen çocuklar istatistiksel olarak görünmezdir. Hareket halindeki çocukların fark edilmeden gözden kaçması muhtemeldir.

Suriye Arap Cumhuriyeti, 2021

Çocuklar, ülke içinde yerinden edilmiş aileler için kurulan Kafr Losin Kampı'nın sular altında kalan bir bölgesinde çadırların önünde duruyor.

© UNICEF/UN0405704/Akacha

BÖLÜM 2

Su kıtlığı ve su hassasiyeti üzerine spot ışığı

İster çok fazla, ister çok az, isterse çok kirli olsun, iklim değişikliği su aracılığıyla hissedilmektedir. Suyun iklim krizindeki merkezi öneminin kabul edilmesine rağmen, bu alandaki eylemler kapsam ve isteklilik açısından hala sınırlıdır. Herkes için su güvenliği ancak insanların güvenli, uygun fiyatlı ve sürdürülebilir içme suyuna erişebilmeleri ve su kıtlığı, aşırı hava olayları ve iklim şoklarıyla ilgili tehditlere karşı dirençli halinde sağlanabilir.

2022 itibariyle:

953 milyon çocuk yüksek veya aşırı yüksek su stresine maruz kalmıştır.

739 milyon çocuk yüksek veya aşırı yüksek su kıtlığına maruz kalmıştır.

436 milyon çocuk yüksek veya aşırı yüksek su hassasiyeti olan bölgelerde yaşamaktadır.

Yemen, 2023

7 yaşındaki bir kız çocuğu Dhamar Valiliği'ndeki evinde sebilden su içiyor.

© UNICEF/UN0818966/Al-Sunaidar

Tanımlar

Su stresi

Toplam su talebinin mevcut yenilenebilir yüzey ve yeraltı suyu kaynaklarına oranı. Su talebi evsel, endüstriyel, sulama ve hayvancılık kullanımlarını içerir. Mevcut yenilenebilir su kaynakları, yukarı akıştaki tüketim amaçlı su kullanıcılarının ve büyük barajların aşağı akıştaki su mevcudiyeti üzerindeki etkisini içerir. Yüksek değerler kullanıcılar arasında daha fazla rekabet olduğunu gösterir.

Veri kaynağı: WRI

Su kıtlığı

UNICEF'in CCRI'si su kıtlığı endeksini aşağıdakilerin bileşik ölçüsüne dayalı olarak tanımlamaktadır:

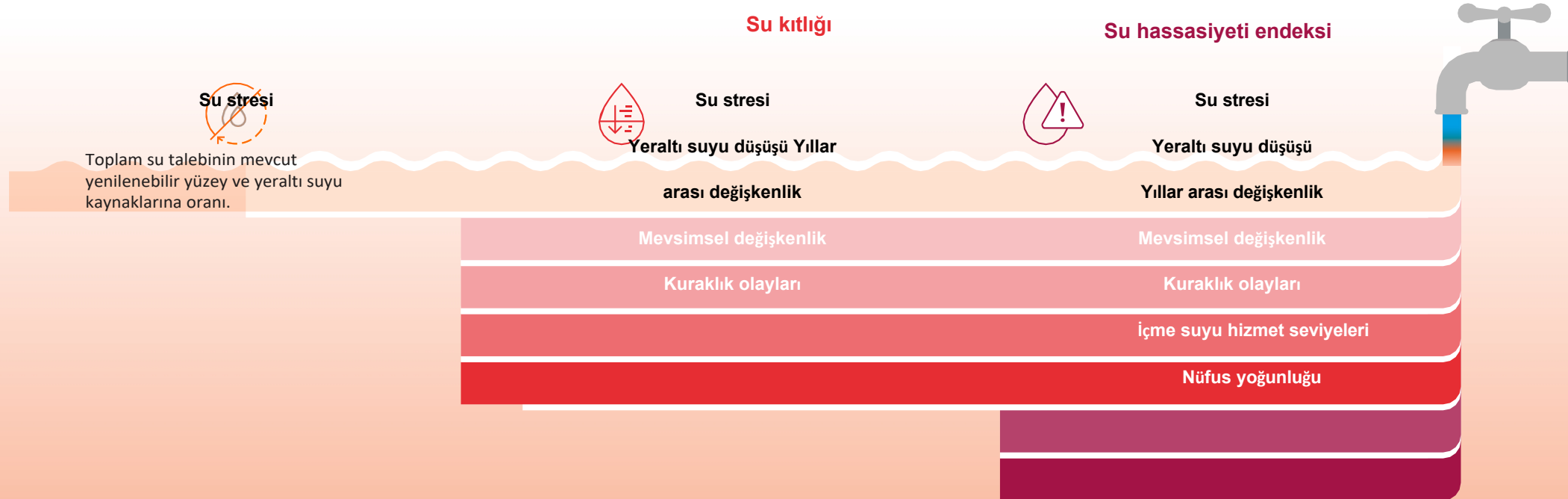
- Toplam su çekimlerinin mevcut yenilenebilir yüzey ve yeraltı suyu kaynaklarına oranını ölçen temel su stresi.
- Yıllar arası değişkenlik, hem yenilenebilir yüzey hem de yeraltı suyu kaynakları dahil olmak üzere mevcut su arzının yıllar arasındaki ortalama değişkenliğini ölçer.
- Mevsimsel değişkenlik, mevcut su arzının yıl içindeki ortalama değişkenliğini ölçer.
- Yeraltı suyu tablasının ortalama düşüşünü ölçen yeraltı suyu tablası düşüşü.
- Bitki Örtüsü Durum Endeksi (VCI) kullanılarak meteorolojik kuraklığın doğal bitki örtüsü üzerindeki etkisini ölçen Kuraklık.

Veri kaynakları: NASA MODIS ve WRI

Su hassasiyeti

UNICEF su kırılganlık endeksini, Dünya Nüfusu ve Birleşmiş Milletler Dünya Nüfus Beklentileri'nden elde edilen nüfus verilerini kullanarak su kıtlığı ve içme suyu hizmet seviyelerinin bileşik bir ölçüsüne (WHO/UNICEF Ortak İzleme Programı) dayalı olarak hesaplamaktadır. Yüksek değerler yüksek su kıtlığı ve düşük içme suyu hizmeti seviyelerine işaret etmektedir.

Veri kaynakları: GPW, NASA MODIS, WHO/UNICEF JMP, WPP ve WRI

İklim değişikliği bölgeler arasında su kıtlığını daha da kötüleştiriyor

2022 yılında 739 milyon çocuk yüksek veya aşırı yüksek su kıtlığına maruz kalmıştır.

54 ülkede çocukların dörtte birinden fazlası yüksek ya da çok yüksek düzeyde şiddete maruz kalmıştır su kıtlığı.

Yüksek gelirli ülkeler de dahil olmak üzere dünyanın her bölgesi su kıtlığı ile ilgili zorluklarla karşı karşıyadır. Düşük, orta ve yüksek gelirli ülkelerdeki çok sayıda insan halihazırda fiziksel su kıtlığıyla karşı karşıyadır ve iklim değişikliğiyle birlikte bu sorunun önümüzdeki on yıllarda çok daha kötüleşeceği tahmin edilmektedir.

Küresel olarak, iklim değişikliği ve artan su talebinin bir sonucu olarak kuraklıklar daha sık ve daha şiddetli hale gelmekte, daha uzun sürmekte ve daha geniş alanları kapsamaktadır - bu da su kıtlığı skorlarının kötüleşmesine katkıda bulunmaktadır. Buna ek olarak, iklim değişikliği hava modellerini ve yağış miktarını bozarak suyun öngörülemez bir şekilde bulunmasına yol açmakta ve su kıtlığını daha da kötüleştirmektedir.

Su kıtlığı sadece tarım, sanayi ve ekonomik büyüme için bir tehdit oluşturmakla kalmıyor, aynı zamanda WASH hizmetlerini çalışır durumda tutmayı ve hizmet alamayanlara hizmet götürmeyi de zorlaştırıyor.

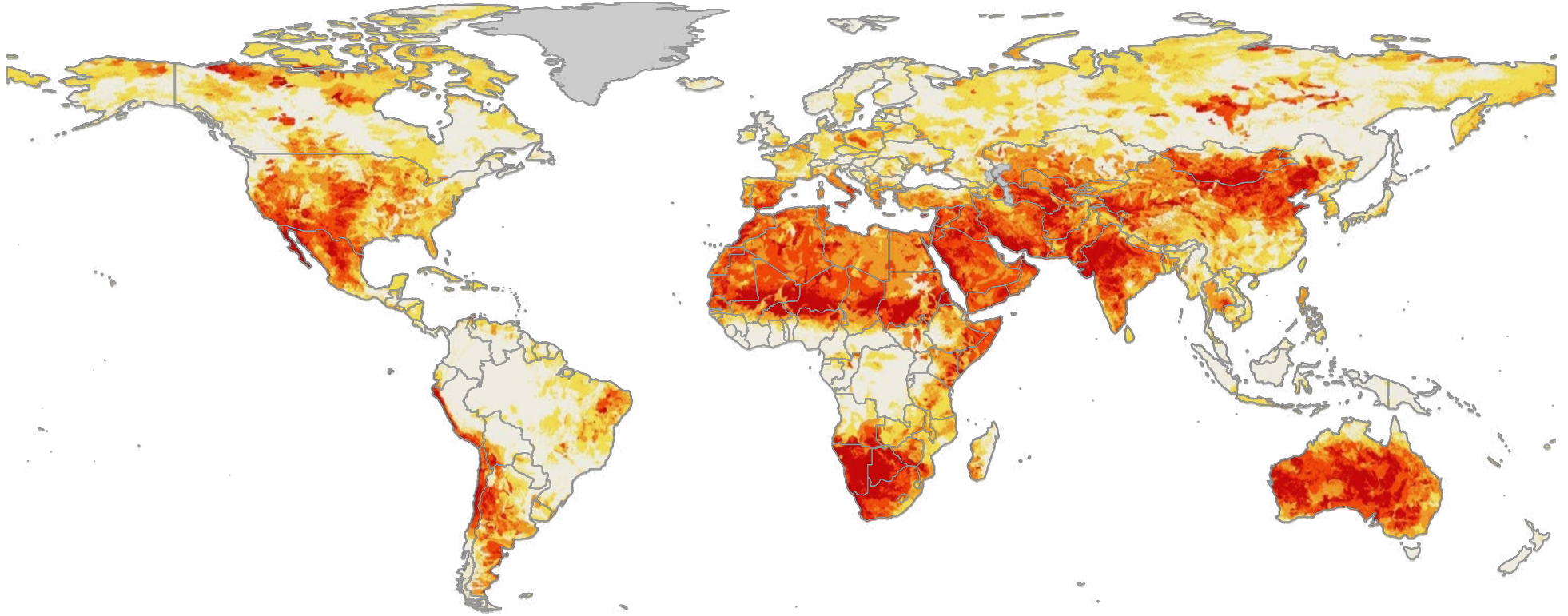
Dünya genelinde su talebi, mevcut yenilenebilir kaynakları aşmakta ve su kıtlığını daha da derinleştirmektedir. Küresel olarak talep 1960 yılından bu yana iki kattan fazla artmıştır.

UNICEF'in Dünya Kaynakları Enstitüsü (WRI) verilerine dayanarak yaptığı analiz, 2022-2080 yılları arasında yüksek veya aşırı yüksek temel su stresine maruz kalan ülke sayısının 47'den 58'e çıkacağını, maruz kalan çocuk sayısının ise 2022'de 953 milyondan 2050'de 988 milyona yükseleceğini göstermektedir.

Sahra Altı Afrika, bugün ile 2050 arasında su talebindeki en büyük değişikliklerle karşı karşıya kalacak. Çoğu ülke şu aşırı derecede su sıkıntısı çekmese de, talep bu bölgede diğer tüm bölgelerden hızlı artıyor. 2050 yılına kadar Sahra-altı Afrika'daki su talebinin yüzde 163 oranında artması bekleniyor - bu oran, su talebinde yüzde 43'lük bir artış beklenen ikinci en yüksek bölge olan Latin Amerika'ya kıyasla dört kat daha fazla.

HARİT

Su kıtlığı endeksi, 2022

Su kıtlığı endeksi:

- Son derece yüksek (3,23 ila 5,00)
- Yüksek (2,36 ila < 3,23)
- Orta (1,59 ila < 2,36)
- Düşük (0,93 ila < 1,59)
- Çok düşük (0,00 ila < 0,93) Veri
- yok / uygulanamaz

Veri Kaynağı: UNICEF Risk Analizi ve Hazırlık Bölümü (RAPS), Acil Durum Programları Ofisi (EMOPS). Dünya Jeodezik Sistemi 1984 (WGS84) projeksiyonu.

Harita Üretim Tarihi: 11 Ekim 2023

Not: Bu harita, UNICEF'in herhangi bir ülke veya bölgenin yasal statüsü veya herhangi bir sınırın belirlenmesi konusundaki görüşünü yansıtmamaktadır.

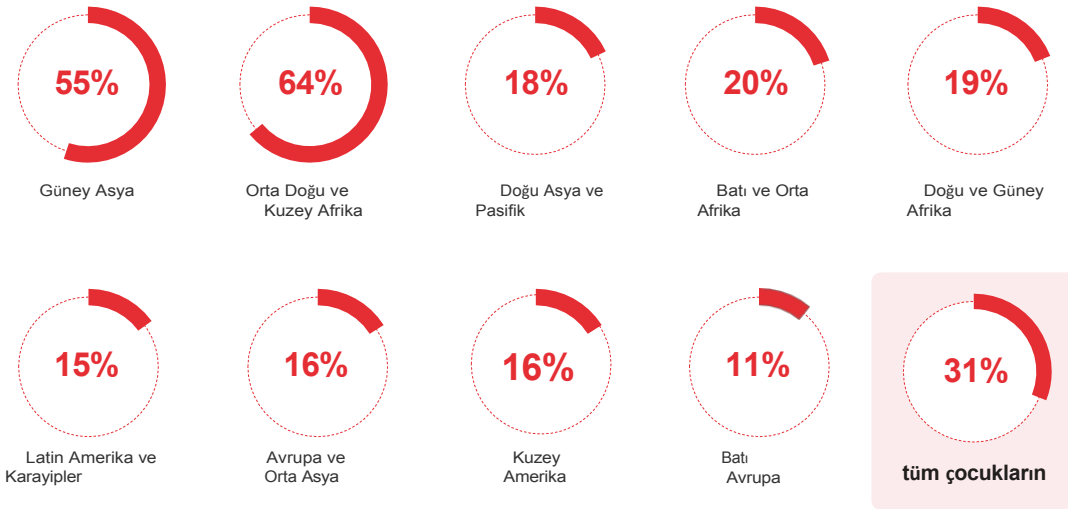
ŞEKİL 1

Bölgelere göre yüksek veya aşırı yüksek su kıtlığına maruz kalan çocukların sayısı ve yüzdesi, 2022

Su kıtlığı

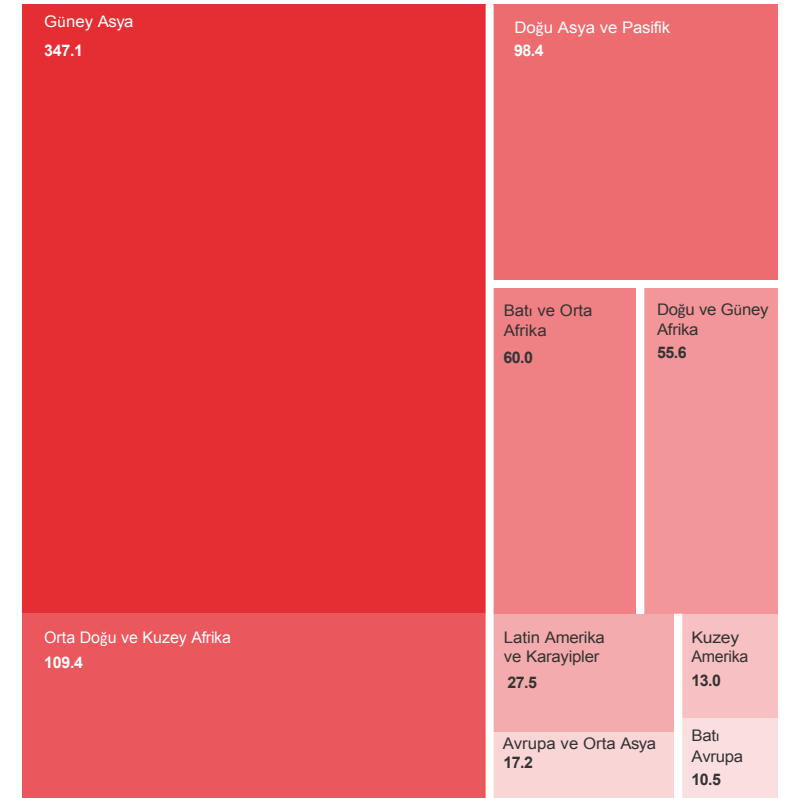
Çocuk yüzdesi

2022'de aşırı su kıtlığına maruz toplam çocuk sayısı:

739 milyon

Çocuklar (milyon)

Not: Bölgesel ve küresel toplamlar, 2022 yılında verileri mevcut olan 163 UNICEF CCRI ülkesine dayanmaktadır.

ŞEKİL 2

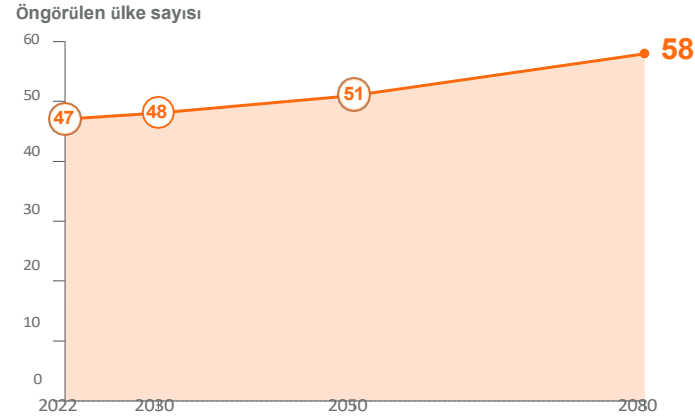
2022'de yüksek veya aşırı yüksek temel su stresine maruz kalan ülkeler ve çocuklar ve 2030, 2050 ve 2080 projeksiyonları

Su stresi

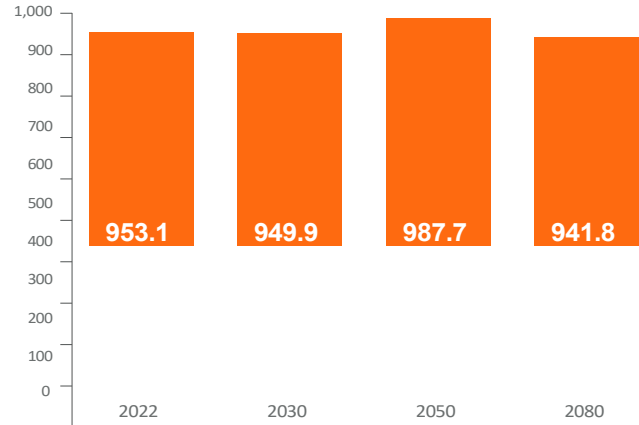
Değişim,
2022-2080

▲ +11

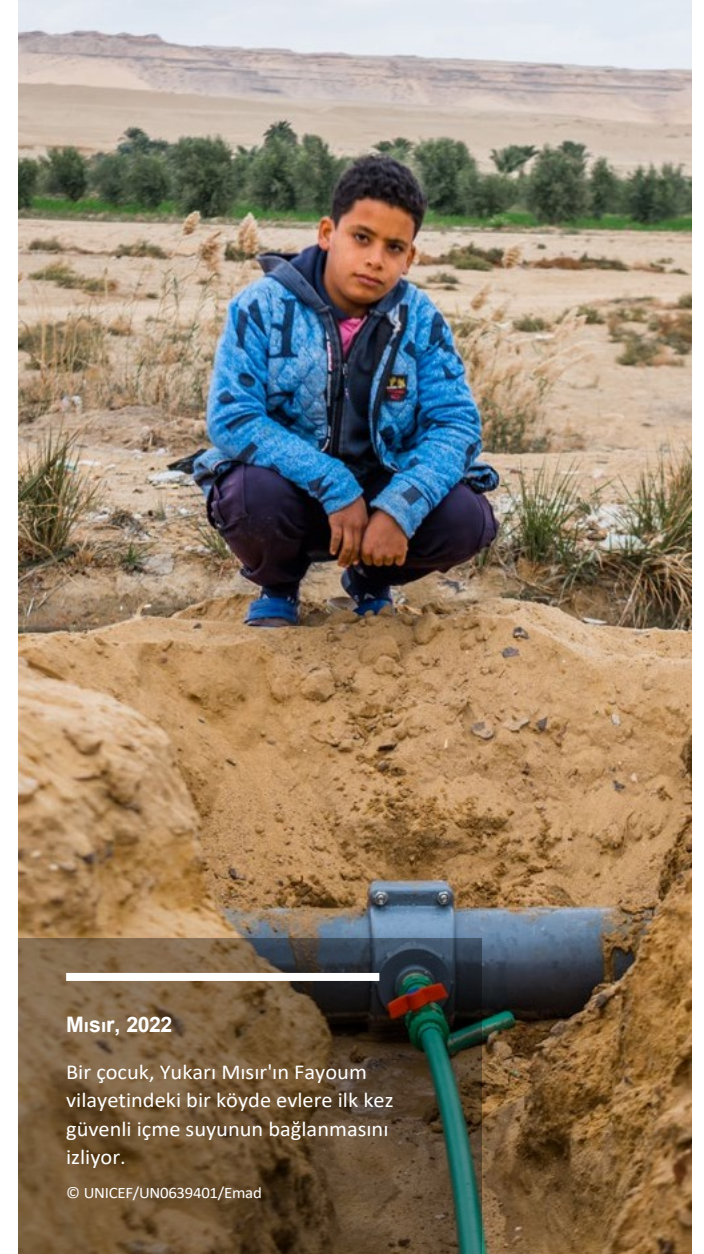

milyonlarca çocuk

▼ -11
milyon

Not: Küresel toplamlar, 2022 yılında verileri mevcut olan 163 UNICEF CCRI ülkesine dayanmaktadır.

Mısır, 2022

Bir çocuk, Yukarı Mısır'ın Fayoum vilayetindeki bir köyde evlere ilk kez güvenli içme suyunun bağlanmasını izliyor.

© UNICEF/UN0639401/Emad

Kuraklık ve çocuklar

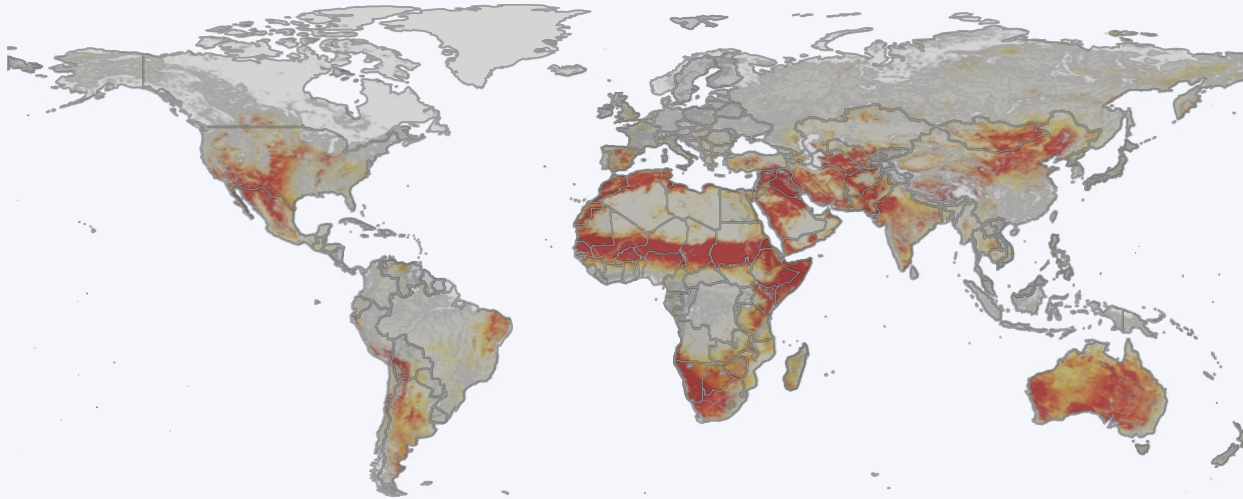
2000 yılından bu yana kuraklıkların sayısı ve süresi küresel olarak yüzde 29 artmıştır. Hindistan'da yapılan sistematik bir inceleme, kuraklığın çocukların ve sağlığını olumsuz etkilediğini ortaya koymuştur. Kadınlar ve kız çocukları eğitim, beslenme, sağlık, sanitasyon ve güvenlik konularında kuraklıktan en fazla etkilenen gruptur.

Kuraklık, su kıtlığını ve aşırı su hassasiyetini değerlendirmek için kullanılan beş değişkenden biridir. UNICEF'in NASA MODIS Bitki Örtüsü Endeksleri üzerinde yaptığı analiz, 2022 yılında **470 milyon çocuğun** halihazırda yüksek veya aşırı yüksek düzeyde kuraklığa maruz kaldığını göstermektedir.

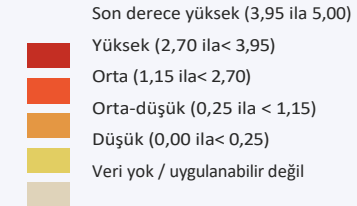
2022 yılında ilk beş ülke Hindistan, Nijer, Sudan, Burkina Faso ve Ürdün olmuştur. 46 ülkede nüfusun dörtte birinden fazlası

Çocukların yarısından fazlasının maruz kaldığı 24 ülke ve dörtte üçünden fazlasının maruz kaldığı 10 ülke (Nijer'deki çocukların 'inden fazlası) dahil olmak üzere, çocuklar yüksek veya çok yüksek düzeyde kuraklığa maruz kalmıştır. Kuraklığa maruz kalan çocukların oranı Çin (%15), Hindistan (%21), Nijerya (%33) ve Pakistan'da (%21) daha düşükken, 193 milyondan fazla çocuk kuraklığa maruz kalmıştır. Bu ülkelerde 2022 yılında çocuklar yüksek veya çok yüksek kuraklığa maruz kalmıştır.

HARİTA 2 Kuraklığa maruz kalma, 2022

Kuraklığa maruz kalma

Veri Kaynağı: UNICEF Risk Analizi ve Hazırlık Bölümü (RAPs), Acil Durum Programları Ofisi (EMOPS), 2023. Dünya Jeodezik Sistemi 1984 (WGS84) projeksiyonu. Harita Üretim Tarihi: 10 Ekim 2023.

Not: Bu harita, UNICEF'in herhangi bir ülke veya bölgenin yasal statüsü veya herhangi bir sınırın belirlenmesi konusundaki görüşünü yansıtmamaktadır.

Güvenli WASH hizmetlerine erişim yeterince hızlı gelişmiyor

Dünya genelinde güvenli bir şekilde yönetilen içme suyuna erişimi olan nüfusun oranı 2000 yılında yüzde 61'den 2022'de yüzde 73'e ulaşacaktır. Bununla birlikte, hala 2,2 milyar insanın güvenli bir şekilde yönetilen hizmetlere erişimi yok (her 4 kişiden 1'inden fazlası). Dahası, 703 milyon insanın temel içme suyuna bile erişimi yok hizmetler. Hiçbir bölge, 2030 yılına kadar güvenli bir şekilde yönetilen içme suyuna evrensel erişimi öngören SKH hedeflerine ulaşma yolunda değildir. SKH küresel su hedefine 2030 yılına kadar ulaşmak için ilerlemede altı kat artış gerekmektedir.

Güvenli bir şekilde yönetilen sanitasyona erişimi olmayan 3,5 milyar insanla birlikte, 2030 yılına kadar temel hijyen hizmetlerinin kapsamına yönelik SKH hedefine ulaşmak için genel oranın üç kat artırılması gerekecektir ilerlemenin.

Dünya genelinde halen temel içme suyu, sanitasyon ve hijyen hizmetlerinden bile yoksun olan 594 milyon çocuk, su kıtlığı ve iklimin şiddetlendirdiği tehlikeler, şoklar ve stresler karşısında özellikle savunmasız durumdadır.

Halen temel WASH hizmetlerinden yoksun olan çocukların çoğunluğu Sahra-altı Afrika, Orta ve Güney Asya ile Doğu ve Güneydoğu Asya'daki düşük ve orta gelirli ülkelerde yaşamaktadır. En az gelişmiş ülkelerde ve kırılgan bağlamlarda kapsam en düşük seviyededir.

DSÖ'nün en son tahminlerine göre bunun sonucunda yaklaşık 400.000 çocuk güvenli olmayan içme suyu, sanitasyon ve hijyenin neden olduğu tamamen önlenemez hastalıklar nedeniyle her yıl beş yaşın altındaki çocuklar ölmeye devam ediyor - her gün 1.000'den fazla kişi. İklim değişikliği bu rakamları daha da kötüleştirecektir.

Yetersiz WASH hizmetleri, kişisel ihtiyaçlarını karşılayamayan ve yemek pişirme, temizlik ve çocukların, yaşlıların ve engellilerin bakımı gibi ev işlerinden öncelikli olarak sorumlu olan kadınları ve ergenlik çağındaki kız çocuklarını orantısız bir şekilde etkilemektedir. Etrafında 1,8 milyar insan hala içme suyunu evlerinin dışında bulunan kaynaklardan toplamaktadır ve her 10 haneden 7'sinde su toplama işinden öncelikle kadınlar ve ergenlik çağındaki kız çocukları sorumludur.

WASH hizmetleri çocukların sağlığı için çok önemlidir, ancak yetersiz WASH çocukların sağlığından fazlasını etkilemektedir. Fiziksel gelişimlerini etkiler, yetersiz beslenmeyi ve bodurluğu şiddetlendirir. Eğitimlerini etkilemekte, öğrenmelerini sekteye uğratmakta ve bazen su toplamak için uzun mesafeler yürümek üzere okulu asmak zorunda bırakmaktadır. Su kıtlığı, aileleri ve toplumları için geçim fırsatlarını azaltarak göçe, çatışmaya ve çocuk işçiliği gibi diğer olumsuz başa çıkma stratejilerine yol açmaktadır.

2015 yılından bu yana UNICEF'in tüm bölgelerinde içme suyu hizmetlerinin kapsamı artmıştır, ancak mevcut ilerleme oranlarıyla dünya 2030 yılına kadar güvenli bir şekilde yönetilen içme suyu kapsamının yalnızca yüzde 77'sine ulaşacak ve 2 milyar insan bundan mahrum kalacaktır. En azından temel içme suyu hizmetlerinin kapsamının yüzde 95'e ulaşması öngörüldürken, 2030 yılında 435 milyon insan hala uzak, güvensiz ve güvenilir su kaynaklarına bağımlı olacaktır.

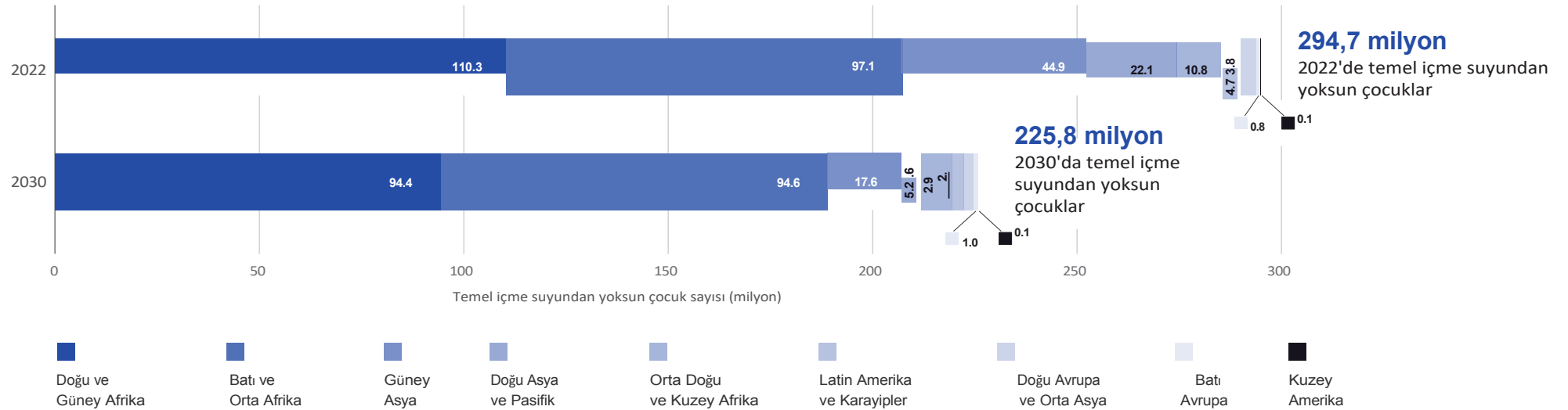
2022 yılında temel içme suyu hizmetlerinden yoksun 295 milyon çocuğun üçte ikisinden fazlası iki bölgede yaşamaktadır: Doğu ve Güney Afrika (110 milyon) ve Batı ve Orta Afrika'da (97 milyon). Güney Asya'da maruz kalan çocuk sayısı (45 milyon) diğer tüm bölgelerin toplamından daha fazladır. 2030 yılı için yapılan projeksiyonlar, temel içme suyu hizmetlerinin kapsamının Batı Avrupa hariç tüm bölgelerde artmasının beklendiğini göstermektedir. su zafiyetine maruz kalan çocuk sayısı. Mevcut ilerleme hızıyla Güney Asya, suya maruz kalan çocuk sayısını yarıdan fazla azaltarak 45 milyondan 18 milyona indirecektir.

milyona ulaşmıştır. Ancak 2030 yılında hala 225 milyon çocuk temel içme suyundan yoksun olacak ve bunların 10'da 8'inden fazlası Sahra-altı Afrika'da yaşıyor olacak.

Gıda güvenliği, geçim kaynakları ve ekonomiler üzerindeki etkilerin yanı sıra, iklim değişikliği ve artan su kıtlığı, mevcut içme suyu hizmetlerinin sürdürülmesini daha da zorlaştıracak, halihazırda hizmet verilen bazı kişilerin mevcut hizmet seviyelerini kaybetme riskini doğuracak ve hizmet alamayanlara hizmetlerin ulaştırılmasını daha da zorlaştıracaktır.

ŞEKİL 3

2030'da hala temel içme suyundan yoksun olacak tahmini çocuk sayısı

Not: Bölgesel ve küresel toplamalar, 2022 yılında verileri mevcut olan 163 UNICEF CCRI ülkesine, bölgesine veya alanına dayanmaktadır.

Su hassasiyeti: Su kıtlığı ve WASH hizmetlerine erişim eksikliğinin birleşik sorunu

- **İlk 5:** Hindistan, Nijer, Eritre, Yemen ve Burkina Faso yüksek veya aşırı yüksek su hassasiyetine maruz kalan en yüksek toplam çocuk sayısına sahiptir.
- **İlk 5 akraba:** Nijer, Eritre, Ürdün, Burkina Faso ve Yemen. 35 ülkede çocukların dörtte birinden fazlası yüksek veya aşırı yüksek su hassasiyetine maruz kalmaktadır; buna çocukların yarısından fazlasının maruz kaldığı 19 ülke ve dörtte üçünden fazlasının maruz kaldığı yedi ülke dahildir.
- **İlk 5 mutlak:** Hindistan, Nijerya, Pakistan, Etiyopya ve Çin.

2022 itibarıyla 436 milyon çocuk aşırı su hassasiyeti ile karşı karşıyadır. Güncellenmiş veri setlerinin daha kapsamlı bir analizinden elde edilen bu yeni tahmin, UNICEF'in 2021 yılında aşırı su kırılganlığı endeksini ilk kez yayınlamasından bu yana esasen değişmemiştir.

Aşırı su hassasiyeti endeksi, fiziksel su kıtlığı (su stresi; yıllar arası değişkenlik; mevsimsel değişkenlik; yeraltı suyu seviyesinin düşmesi ve kuraklık), içme suyu hizmet seviyeleri ve nüfus yoğunluğuna ilişkin verileri bir araya getirmektedir.

Su kıtlığını azaltmak çok zor olsa da - su kaynakları yönetimini iyileştirmek için sektörler arasında çalışmanın ötesinde - iklime dayanıklı WASH hizmetlerine erişimi iyileştirmek, su güvenliği üzerinde anında bir etkiye sahiptir ve belirli bir alandaki su hassasiyeti puanını iyileştirir.

Kısacası, WASH hizmetlerine erişim ve dayanıklılık iyileştirilirse, artan su kıtlığı ile karşı karşıya olan bölgelerde bile kırılganlık azalır.

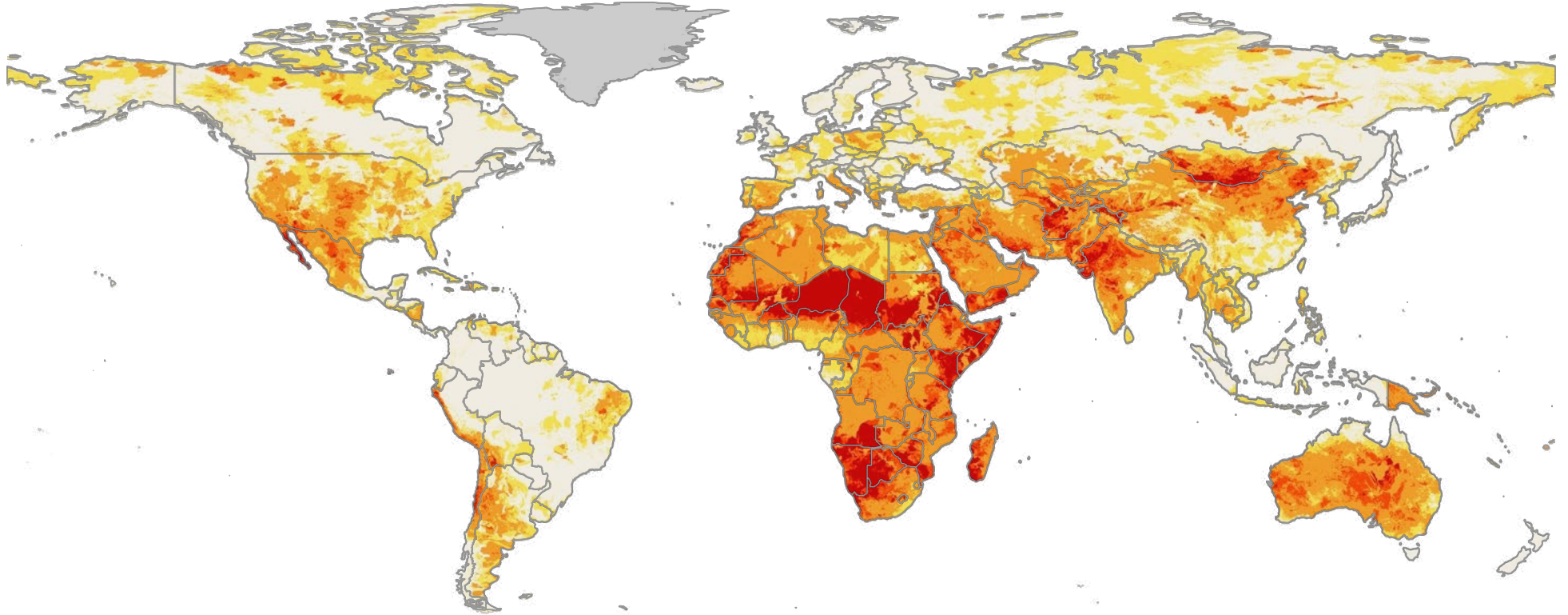
Afganistan, 2023

Bir çocuk eve bir bidon dolusu Badghis Eyaletindeki Noorkhail köyünde UNICEF tarafından desteklenen bir su noktasından su.

© UNICEF/UN0855414/Naftalin

HARİT 3

Su hassasiyeti endeksi, 2022

Su hassasiyeti endeksi:

■	Son derece yüksek (2,76 ila 5,00)
■	Yüksek (2,30 ila < 2,76)
■	Orta (1,28 ila < 2,30)
■	Düşük (0,75 ila < 1,28)
■	Çok düşük (0,0 ila < 0,75) Veri
■	yok / uygulanamaz

Veri Kaynağı: UNICEF Risk Analizi ve Hazırlık Bölümü (RAPS), Acil Durum Programları Ofisi (EMOPS) ve WHO/UNICEF JMP, 2023. Dünya Jeodezik Sistemi 1984 (WGS84) projeksiyonu.

Harita Üretim Tarihi: 11 Ekim 2023.

Not: Bu harita, UNICEF'in herhangi bir ülke veya bölgenin yasal statüsü veya herhangi bir sınırın belirlenmesi konusundaki görüşünü yansıtmamaktadır.

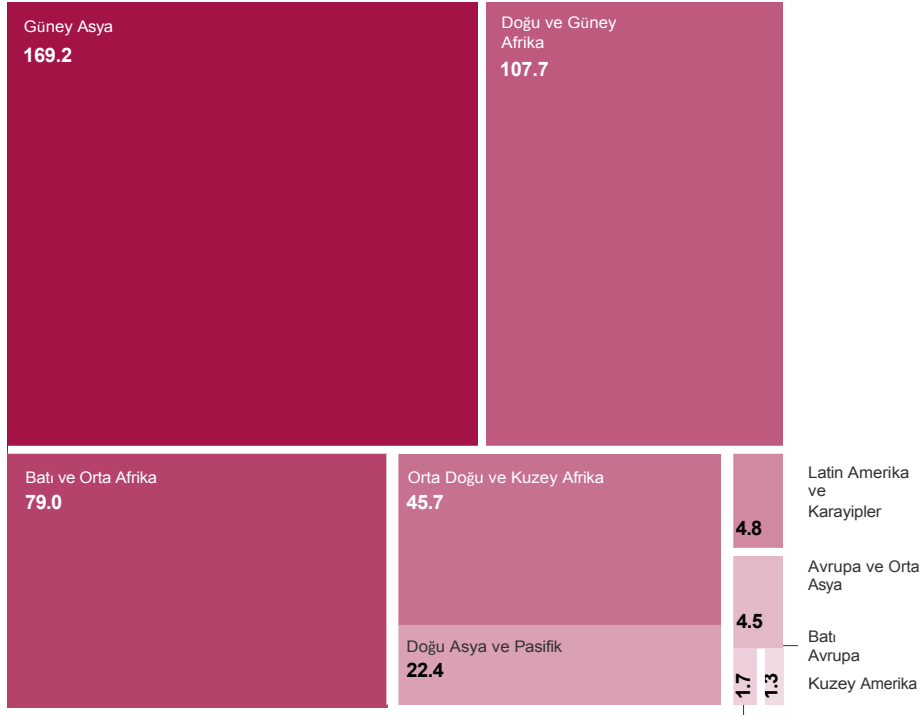
ŞEKİL 4

2022'de aşırı su hassasiyetine maruz kalan çocukların bölgesel dağılımı

Su hassasiyeti

Aşırı su hassasiyetine maruz kalan çocuk sayısı

Aşırı su hassasiyetine maruz kalan toplam çocuk sayısı:

436 milyon

Not: Bölgesel ve küresel toplamlar, 2022 yılında verileri mevcut olan 163 UNICEF CCRI ülkesine, bölgesine veya alanına dayanmaktadır.

Chad, 2023

Genç bir kız Sudan sınırına yakın Ourang'da neredeyse kurumuş bir nehirten su topluyor.

© UNICEF/UNI426083/Dejongh

TABLO

2022'de çocukların yüksek veya aşırı yüksek su hassasiyetine maruz kalmasına göre ilk 25 ülke, bölge veya alan (sıralı puan)

KOMBİNE SIRA (MARUZ KALAN ÇOCUKLARIN YÜZDESİ VE SAYISI)			MARUZ KALAN ÇOCUKLARIN YÜZDESİ			MARUZ KALAN ÇOCUK SAYISI (MİLYON)		
1	Hindistan	3.3	1	Nijer	97.8 %	1	Hindistan	133.8
2	Nijer	2.7	2	Eritre	95.6 %	2	Nijerya	26.5
3	Eritre	2.4	3	Ürdün	85.1 %	3	Pakistan	24.2
4	Yemen	2.3	4	Burkina Faso	82.5 %	4	Etiyopya	23.2
5	Burkina Faso	2.2	5	Yemen	81.6 %	5	Çin	20.3
6	Ürdün	2.2	6	Chad	81.0 %	6	Nijer	14.3
7	Chad	2.2	7	Namibya	80.6 %	7	Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti	13.9
8	Namibya	2.0	8	Zimbabve	74.3 %	8	Yemen	12.7
9	Zimbabve	2.0	9	Moritanya	73.3 %	9	Sudan	12.2
10	Moritanya	1.9	10	Somali	68.4 %	10	Kenya	10.6
11	Somali	1.8	11	Botsvana	65.8 %	11	Afganistan	9.7
12	Senegal	1.7	12	Umman	63.6 %	12	Angola	9.5
13	Botsvana	1.7	13	Senegal	63.3 %	13	Burkina Faso	9.5
14	Sudan	1.6	14	Lesotho	59.2 %	14	Demokratik Kongo Cumhuriyeti	8.7
15	Umman	1.6	15	Bahreyn	59.1 %	15	Chad	7.8
16	Fas	1.6	16	Fas	58.6 %	16	Fas	6.9
17	Lesotho	1.5	17	Sudan	55.4 %	17	Madagaskar	6.9
18	Bahreyn	1.5	18	Angola	51.9 %	18	Somali	6.5
19	Angola	1.5	19	Madagaskar	50.8 %	19	Mozambik	6.1
20	Etiyopya	1.4	20	Afganistan	46.8 %	20	Zimbabve	5.7
21	Madagaskar	1.4	21	Kenya	43.9 %	21	Senegal	5.3
22	Afganistan	1.4	22	Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti	42.2 %	22	Irak	5.0
23	Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti	1.3	23	Güney Sudan	41.8 %	23	İran (İslam Cumhuriyeti)	4.6
24	Kenya	1.3	24	Etiyopya	40.4 %	24	Zambiya	3.8
25	Nijerya	1.1	25	Kıbrıs	39.7 %	25	Ürdün	3.7

UNICEF'in su ve sanitasyon sektöründe COP28 müzakerelerine katkıları

- **Küresel Uyum Hedefi (GGA) kapsamında** UNICEF, müzakerecileri her bir tema için (su ve sanitasyon dahil) uyum hedefleri belirlemeye çağırmaktadır.
- UNICEF, **azaltım akışı kapsamında** müzakerecileri, bugüne kadarki NDC'lerin çoğunda sanitasyonun ihmal edildiğini dikkate almaya çağırmaktadır. 2022 yılında yapılan bir araştırma, iklim değişikliğinin etkileri açısından en fazla risk altında bulunan 54 ülkenin sadece yüzde 20'sinin çocuklara duyarlı sanitasyon taahhütleri olduğunu ortaya koymuştur. Revize edilmiş NDC'lerde (ikinci Küresel Durum Değerlendirmesine doğru) en uygun sanitasyon ve atık su arıtma süreçlerine ve yönetim uygulamalarına öncelik verilmesi, ülkelere sera gazlarını azaltmak ve enerji geri kazanımını sağlamak için önemli yeni fırsatlar sağlayacaktır. Ayrıca, su ve sanitasyon hizmetlerinin enerji verimliliğini artırarak ve doğaya dayalı çözümlerin faydalarını göz önünde bulundurarak azaltım için kullanılmayan fırsatlar da vardır.
- UNICEF ayrıca iklim müzakerecilerini ve iklim finansmanı kurumlarını yeterli iklim finansmanını düşük karbonlu ve dirençli su ve sanitasyon hizmetlerine yönlendirmeye çağırmaktadır. Özellikle en az gelişmiş ülkelerde ve çocuklar da dahil olmak üzere dezavantajlı gruplar arasında iklim tehlikelerine yüksek oranda maruz kalmanın WASH hizmetlerine düşük erişimle örtüştüğü alanlarda daha fazla iklim finansmanı çabasının yönlendirilmesi.

Kolombiya, 2022

© UNICEF/UN0777043/Ossa

GENÇLİK YAZISI: Liderler ancak sorumlu davranarak sorumlu davranışlara ilham verebilirler

Yazan Parneet Kaur, YOUNGO İklim Finansmanı Çalışma Grubu Üyesi, Hindistan

İnsanlık için, iklim krizinin ayrıcalıklı azınlığı koruyacağına dair hayali inançtan daha büyük bir tehdit yoktur. İklim felaketiyle ilgili en alçakgönüllü ve dehşet verici şey, ayrımcılık yapmamasıdır - eninde sonunda hepimize ulaşacaktır.

İklim hareketi, iklim krizinin ciddiyetinin ve bunun refahımız, eğitimimiz, istihdamımız ve gıda sistemlerimiz üzerindeki etkilerinin kabul edilmesi konusunda nesiller arası bir uzlaşa için yalvarmaktadır. Milyarlarca insanın temiz hava ve su gibi temel haklarını güvence altına almak için mücadele ettiği bu hareket, bir insan hakları hareketi olarak tasavvur edilmelidir.

Gençler olarak sorumluluğumuz, iklim eylemine öncelik veren liderleri iktidara getirmektir. İklim hareketi acilen savunuculuktan küresel liderlerle proaktif ortaklık içinde hızlı bir uygulama aşamasına geçmelidir. Liderlerin rolü iki yönlüdür: uygulamayı denetlemek ve adil geçişi teşvik eden bir ekosistemi beslemek ve adil geçiş için yeterli güvenlik ağlarının olmasını sağlamak. en savunmasız ve marjinalleştirilmiş topluluklar

uyum ve azaltım için hızlı planlar uygularken.

Geçiş sürecinin kırılgan topluluklar üzerindeki yıkıcı etkisi, bu toplulukların mağdurlar yerine değişimin özneleri olarak güçlendirilmesiyle azaltılabilir Değişimin. Toplulukları baş mimarlar olarak sürece dahil etmek, aynı zamanda bir geleneği ve ortak sürdürülebilirlik anlayışını geliştirecek, böylece kişinin çevresine ilişkin daha fazla farkındalık ve sahiplenme anlamına gelecektir.

Hindistan'da ötekileştirilenleri güçlendirmeyi amaçlayan yerel bir girişim olan Girl Up Zubaan'ın Kurucusu olarak, toplumsal cinsiyet ve iklimin kesişimine ve iklim eylemi konusunda küresel uzlaşmaya varmak için bu kesişimden nasıl yararlanılabileceğine ı sık tutmak istiyorum.

Benim şehrim Chandigarh ve Hindistan'ın kuzeyi, Temmuz 2023'te felakete yol açan sellere yol açan rekor kıran yağmurlarla sarsıldı. En yoksul bölgelerdeki kadınlar ve çocuklar, gıda ve su hizmetlerinin aksaması ve sağlık ve hijyen koşullarının tehlikeye girmesi nedeniyle orantısız bir şekilde acı çekti.

ekonomik, fiziksel ve psikolojik refahlarına ilişkin mevcut kırılganlıklarını daha da karmaşık hale getirmekte ve artırmaktadır. Afet eğilimli alanlar, kadınların ve diğer hassas toplulukların sömürülmesi için üreme alanları haline gelmektedir. İklim değişikliği nedeniyle ortaya çıkan benzersiz kırılganlıkları hesaba katmak için kadın merkezli bir bakış açısıyla iklim adaptasyon ve azaltma teknikleri geliştirmek bir şeydir, ancak politika oluşturma ve uygulamanın başında kadın liderlerin olması tamamen farklıdır. Kadınlar eşit derecede çözümün bir olmalıdır.

Vaka çalışmaları

Örnek Olay İncelemesi

Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti'nde iklim afet riskinin azaltılmasında yenilikler

Afet riskinin azaltılması, iklim değişikliğine yanıt vermenin temel bir unsurudur; çünkü çocukların hem kasırga ve sel gibi ani başlangıçlı afetlerin etkilerini ele alan bütüncül çözümlere hem de uzun vadede iklim açısından akıllı kalkınmayı teşvik eden dirençli çözümlere ihtiyacı giderek artmaktadır.

UNICEF Venezuela, Su Bakanı ve uygulayıcı ortaklarla ortaklık ve koordinasyon içinde, entegre WASH ve İklim, Çevre, Enerji ve Afet Riskinin Azaltılması (CEED) yeniliklerinin uygulanmasını destekleyerek toplumun dayanıklılığına ve iklim değişikliğine uyum sağlamasına katkıda bulundu. 2023 yılında UNICEF ve ortakları, su pompalama, arıtma, dezenfeksiyon ve dağıtım sistemlerinin rehabilitasyonu ve güneş enerjisiyle çalışan teknolojilerin kurulumu yoluyla beş eyalette 256.500 kişinin güvenli suya erişimini sağladı.

Delta Amacuro Eyaleti'nin başkenti Tucupita'dan tekneyle altı saat uzaklıktaki San Francisco del Guayo'nun uzak yerli topluluğunda, yerel topluluklar içme ve yemek için doğrudan Orinoco Nehri'nden arıtılmamış su tüketiyordu

hazırlık ve hijyen. Bu durum, deri ve mide hastalıkları gibi su kaynaklı hastalıkların yaygınlığını artırmıştır. Toplumun en büyük ihtiyacı, aşırı hava olayları sırasında bile çalışabilecek güvenilir bir su hizmetine sahip olmaktır. UNICEF ve ortakları, San Francisco del Guayo'da ve komşu akarsu topluluklarında yaklaşık 15.000 kişinin yararlandığı güneş enerjisiyle çalışan bir su arıtma tesisi kurdu. Güvenilir olmayan şebeke gücüne bağlı olmadığı için su arıtma tesisi

Sera gazlarının azaltılmasına katkıda bulunurken aşırı hava olaylarına karşı daha fazla dayanıklılık. Bu müdahale yalnızca hanelere su sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda San Francisco'daki okullarda ve bir hastanede WASH hizmetlerinin iyileştirilmesine de katkıda bulunuyor. Buna ek olarak, yeni tesisler toplum için bir buluşma noktası olarak hizmet vermekte, hijyeni kolaylaştırmakta ve UNICEF'in topluluklardaki davranış değişikliği çalışmalarının bir parçası olan koruma, sağlık ve eğitim faaliyetlerini teşvik etmektedir.

Venezuela (Bolivarcı Cumhuriyeti), 2023

© UNICEF/UNI419014/Delacroix

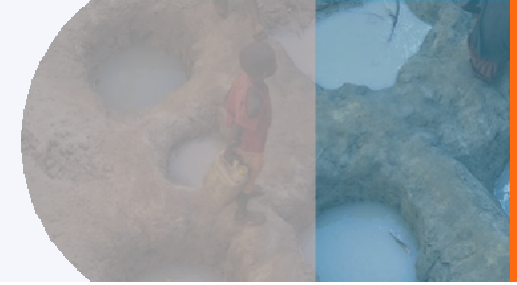
Boliv

10 yaşındaki Franco, Delta Amacuro Eyaletindeki San Francisco de Guayo'da UNICEF tarafından kurulan güneş enerjisiyle çalışan su arıtma tesisinde güvenli su topluyor.

© UNICEF/UN0824385/Pocaterra

Örnek Olay İncelemesi

Madagaskar'da yeraltı suyu tükenmesinin erken tespiti

Madagaskar'ın yarı kurak güney bölgesi, yıllardır süren şiddetli kuraklıktan çok etkilendi ve bu durum 4,8 milyondan fazla insanı muhtaç duruma düşürdü insanı yardıma ihtiyaç duymaktadır. Bölge, iklim değişikliği nedeniyle daha da kötüleşen, ülkenin en düşük su temini kapsamına sahiptir. Yağış azlığı ve diğer çevresel faktörler de bölgenin bitki örtüsünü ve tarımsal üretimini etkileyerek bölgedeki pek çok kişiyi ciddi açlıkla karşı karşıya bırakmıştır. Yüksek seviyedeki gıda güvensizliği, yüzlerce kişiyi evlerini terk etmeye ve daha güvenli geçim kaynakları arayışıyla göç etmeye itmiştir. 2023 yılında bölgede 5 yaş altı 479.000 çocuğun akut yetersiz beslenmeden muzdarip olması beklenmektedir.

Kuraklık risklerini daha iyi anlamak ve tahmin etmek için UNICEF, Avrupa Birliği ve Su, Enerji ve Hidrokarbonlar Bakanlığı ile işbirliği içinde bölgede yeraltı sularını izlemek ve kuraklıkları tahmin etmek için bir Yeraltı Suyu Erken Uyarı Sistemi (GEWS) geliştirdi. Sistem, yeraltı suyunun kalitesini izliyor ve kuraklık olasılığını bir kombinasyon kullanarak tahmin ediyor yeraltı su basıncı ölçümleri

ve uydu verilerine dayanmaktadır. Tarihsel kuraklık eğilimleri, uzun vadeli ortalamalardan (yağışlar için 20 yıl ve bitki örtüsü endeksi için 17 yıl) belirlenir ve bu da mevcut koşulların yıl boyunca karşılaştırıldığı bir temel görevi görerek kuraklık şiddeti seviyelerini ayırt etmeyi mümkün kılar.

Sistemin Madagaskar'ın güneyini anlamak için kritik bir araç olduğu kanıtlanmıştır. tekrarlayan kuraklıklara karşı kırılganlığı ve yağış ve bitki örtüsü büyümesini takip etme kabiliyeti. Artık kuraklığı izlemek ve daha iyi ve daha proaktif müdahaleler için erken uyarılar sağlamak mümkün. Sistem ayrıca su taşıma gibi kuraklığa uyum uygulamalarının planlanmasını geliştirmekte ve hızlı müdahalelerin tetiklenmesine yardımcı olmaktadır.

GEWS verileri, kuraklıktan etkilenen güney ilçelerindeki hassas nüfusları daha iyi hedeflemek için gıda güvenliği ve beslenme değerlendirmeleriyle karşılaştırılmaktadır. Toplanan verilere dayalı olarak aylık kuraklık odaklı bir bülten hazırlanır ve WASH ortakları ile

topluluklara ve çiftçilere su programlarının planlanması ve uygulanması ile su maliyetini daha iyi yönlendirecek bilgiler sağlamak.

UNICEF şu anda tüm yeni su noktalarının çevrimiçi raporlama özelliğine sahip olması için yeraltı suyu haritalamasını genişletiyor. Haritalama, su kullanımını izleyecek ve iklim değişikliği nedeniyle daha da kırılgan hale gelen yeraltı suyu kaynaklarından aşırı su çekilmemesini sağlayacak.

Madagaskar, 2021

© UNICEF/UN0406738/Andrianantenaina

Madagaskar, 2021

Madagaskar'ın kuraklıktan etkilenen güneyinde neredeyse kurumak üzere olan bir kaynağın içindeki kuyularda kazılan küçük deliklerden su toplayan çocuklar, imkânları kısıtlı insanların yaşamlarını yansıtıyor. Su için her gün mücadele eden aileler. Su kirli ve tuzluluk oranı içmeyi zorlaştırıyor.

© UNICEF/UN0406738/Andrianantenaina

Örnek Olay İncelemesi

Hindistan'da iklime dirençli eğitim ve gençlerin yerel eyleme katılımı

Mumbai şehriyle ülkenin ekonomik 'başkenti' olan Hindistan'ın Maharashtra Eyaleti, son on yılda kuraklıkta yedi kat, sel ve hortumlarda ise altı kat artışa tanık oldu. Yeraltı suyu, kırsal alanların yaklaşık yüzde 85'inde içme suyunun ana kaynağıdır ve yaklaşık üçte ikisi kuraklığa eğilimlidir. Nüfus büyük ölçüde Evsel su ihtiyaçlarını karşılamak için sondaj kuyuları veya kuyular. Tekrarlanan kuraklıklar can ve ürün , yer değiştirmelere ve su kesintilerine yol açmıştır. Beslenme, sağlık, eğitim, su ve sanitasyon hizmetleri gibi temel hizmetlere erişim. Maharashtra'dan gençler iklim krizi konusunda seslerini ve tabanda başarılı yenilikler sergiliyorlar.

Maha Youth for Climate Action (MYCA), Çevre ve İklim Değişikliği Eyalet Departmanı ve UNICEF Maharashtra ile diğer ortakların işbirliğinde yürütülen bir programdır. Platformda, iklim değişikliğiyle ilgili devlet düzeyindeki politika ve programları etkilemek ve toplumlarında farkındalık yaratmak için iklim eylemi konusunda çalışan 500'den fazla genç savunucu bulunmaktadır. Program üç seviyede eğitim sağlamaktadır

iklim eylem planlaması, iklim eylem raporlaması ve iklim savunuculuğu ve politikasını kapsayan ve ardından savunuculuğu üzerine kendi kendine ilerleyen eğitim modülleri. UNICEF, yerel iklim eylemlerini hızlandırmak ve seçkin savunucuların kendi alanlarında yeşil girişimler üstlenmelerini sağlamak için MYCA Burslarını destekledi. Seçilen MYCA Bursiyerleri, yeşil becerileri güçlendirmeye yardımcı olmak ve uzun vadeli gençlik katılımını teşvik etmek için bir burs ve bir mentor alırlar.

MYCA girişi 2,8 milyon genç, 465.000 çocuk, 10.000'den fazla öğretmen ve 1.000 profesörü eğitmiştir. Eyalette gençlerin öncülük ettiği eylemler ve savunuculuk, hükümetin Eyalet düzeyinde 65.000 ilkokulu kapsayan birinci ve ikinci sınıflarda iklim müfredatını başarıyla uygulamasını sağlamış ve ilgili eğitimler yoluyla 100 usta eğitici ve 10.000 öğretmenin kapasitesini geliştirmeyi planlamaktadır.

UNICEF, 2022 yılında 10 MYCA gençlik üyesinin 110 ulusal gençlik delegesiyle birlikte Yerel Gençlik Konferansı'na (LCOY) katılımını destekledi. Konferans katılımcıları, Avrupa Komisyonu'na sunulmak üzere ulusal bir gençlik bildirisi taslağı hazırladı.

COY17 (Gençlik Konferansı) ve daha sonra COP27'de COP başkanlığına Küresel Gençlik bildirisi şeklinde sunulmuştur. Önümüzdeki üç yıl içinde 700.000 genç, düşük dokunuşlu eylemlere ve suyun korunmasına ilişkin raporlamaya katılacaktır.

Hindistan, 2023

© UNICEF/UN0828751/Hindistan Ülke Ofisi

Örnek Olay İncelemesi

Kampala, Uganda'da sanitasyondan kaynaklanan sera gazı emisyonlarının etkisinin azaltılması

İklim değişikliği ve sanitasyon birbiriyle içten bağlantılıdır. Kötü yönetilen sanitasyon önemli miktarda sera gazı emisyonu yayarak küresel iklim krizine katkıda bulunmaktadır. İklim değişikliği aynı zamanda sanitasyon hizmetlerine ve altyapılarına da zarar vermekte, insanları güvenli bir şekilde yönetilen sanitasyona sınırlı erişimi olan bölgelere göç ettirmektedir. Artan nüfus, yüzde 57'si kanalizasyon yoluyla merkezi bir şekilde arıtılmayan insan dışkı üretiminin artmasına neden olmaktadır. 2022 yılında hala 36 ülkede açık dışkılama oranı yüzde 5 ile yüzde 6 arasındaydı. Yüzde 25 ve 13 ülkede; her dört kişiden biri hala açık dışkılama yapmaktadır.

Sanitasyondan kaynaklanan sera gazı emisyonlarına ilişkin veriler seyrektiler. 2022 tarihli bir rapor, kanalizasyonsuz sıhhi tesisat sistemlerinden kaynaklanan küresel metan emisyonlarının yılda yaklaşık 377 metrik ton karbondioksit veya küresel insan kaynaklı metan emisyonlarının yüzde 4,7'sine eşdeğer olduğunu tahmin etmektedir. Metan ve azot oksit en önemli emisyonlardır. Sanitasyon sistemleri tarafından salınan ve 25 ila 300 kat daha fazla ısıtma potansiyeline sahip sera gazı -

sırasıyla - karbondioksitten daha fazladır. İklim değişikliği ve sanitasyon arasındaki korelasyon ve sanitasyonun sera gazı emisyonlarına nasıl katkıda bulunduğu hakkında daha güncel veri ve bilgi toplanması önem taşımaktadır.

Uganda'nın başkenti Kampala'ya atıfta bulunan bir analiz, sanitasyon hizmet zincirinin tüm aşamalarından kaynaklanan emisyonları tahmin etmiştir. Şehir, iyi veri mevcudiyeti ve hem yerinde (yüzde 78) hem de kanalizasyona dayalı (yüzde 22) sanitasyon ile hizmet verdiği için seçilmiştir. Analiz, aşağıdakilerle ilişkili emisyonların olduğunu göstermiştir: dışkı atıklarının sızdırmaz anaerobik tanklarda uzun süre depolanması (yüzde 49), tanklardan ve çukurlardan doğrudan açık kanalizasyona boşaltılması (4), yasadışı fekal atık boşaltımı (yüzde 2), kanalizasyondan sızıntı (yüzde 6), arıtmayı atlayan atık su (yüzde 7) ve arıtma tesislerinde toplanmayan metan emisyonları (yüzde 31), yüksek seviyelerde sera gazı emisyonlarına katkıda bulunmaktadır. Şehrin sanitasyonu yılda 189 kiloton CO₂ üretmektedir ve şehir düzeyindeki toplam emisyonların önemli bir bölümünü temsil edebilir. Sonuçlar, sanitasyondan kaynaklanan emisyonların

ve bunların yönetimi, başta metan olmak üzere sera gazlarının azaltılmasında hayati bir rol oynayabilir. Tüm hizmet zinciri boyunca sanitasyon yönetiminde iyileştirmeler yapılması ve emisyonların kontrol altına alınması, iklim üzerindeki uzun vadeli etkinin azaltılmasında önemli bir etkiye sahip olacaktır.

Uganda, 2022

© UNICEF/UN0714839/Abdul

BÖLÜM 3

Kritik eylemler Çocuklar için yaşanabilir bir gezegen sağlamak için

Madagaskar, 2023

13 yaşındaki Nady, 2023 yılının Şubat ve Mart aylarında Freddy Kasırgası'nın getirdiği yıkımın ardından UNICEF tarafından sağlanan yeni geçici sınıfının önünde.

Bu raporun da gösterdiği gibi, su güvensizliği çocukların sağlığı ve geleceği için ciddi bir tehdittir ve iklim değişikliği ile daha da artmaktadır. Şimdi harekete geçmezsek, her çocuğa güvenli SU ulaştırma yolunda kaydettiğimiz ilerlemenin tersine dönme riskiyle karşı karşıya kalabiliriz.

Ancak su güvensizliği iklim krizinin sadece bir unsurudur. Bu kriz, çocuklar için yaşamaya değer bir gelecek sağlamak üzere tüm sektörlerde kapsamlı bir eylem gerektirmektedir.

COP28 iklim değişikliğiyle mücadelede kritik bir dönemeçtir. Dünya liderleri ve uluslararası toplum, yaşanabilir bir gezegeni güvence altına almak için UNFCCC çerçevesinde çocukların ihtiyaçlarını ve haklarını yükseltmek üzere çocuklarla birlikte ve çocuklar için kritik adımlar atmalıdır.

UNICEF COP28'de çağrıda bulunuyor:

1

Nihai COP28 Kapak Kararı'nda çocukların öne çıkarılması ve çocuklar ve iklim değişikliği üzerine bir uzman diyalogu.

Bunlar, çocuklar için uzun vadeli iklim eyleminin güvence altına alınmasında kilit adımlardır.

Şarm El-Şeyh Uygulama Planı, Şarm El-Şeyh'in önemini kabul ederek kritik bir adım atmıştır iklim politikası ve eyleminin planlanması ve uygulanmasında çocukların katılımının artırılması. Bu ilerlemeye dayanarak, COP28'deki Taraflar, Uygulama için Yardımcı Organı çocuklar ve iklim değişikliği konusunda bir uzman diyalogu düzenlemeye davet etmeyi düşünebilirler. Diyalog, bütüncül bir yaklaşımı tartışmayı amaçlayabilir katılımlarının yanı sıra, farklı ve yüksek ihtiyaçlarının ele alınması da dahil olmak üzere, çocuklara duyarlı iklim eylemine

2

Çocukların ve nesiller arası eşitliğin Küresel Durum Değerlendirmesine (GST) dahil edilmesi.

GST, bir sonraki tur NDC sunumlarını bilgilendirecek ve çocuklara güçlü bir odaklanmanın dahil edilmesi, gelecekteki tüm NDC'ler de dahil olmak üzere daha fazla dahil etme ve odaklanma için bir emsal teşkil edecektir. GST çıktısı, NDC'lerin bir sonraki turunun hem çocuklara hem de toplumsal cinsiyete duyarlı olması gerektiğine dair net bir sinyal göndermelidir. Bu şu şekilde yapılabilir:

- Çocukların özel koruma ve yatırıma ihtiyaç duyan hassas bir grup olarak konumunun, özellikle adaptasyon ve kayıp ve hasar açısından tanınmasının artırılması.
- Çocukların ve gençlerin her düzeydeki karar alma süreçlerine anlamlı ve kesişen bir şekilde dahil edilmesi ihtiyacının kabul edilmesi.
- İklim eylemine yönelik yaklaşımların, çocuk hakları ve nesiller arası eşitlik ilkesi de dahil olmak üzere ülkelerin insan hakları yükümlülükleriyle uyumlu olması gerektiğini teyit etmek.

3

Küresel Uyum Hedefine (GGA) ilişkin nihai karara çocukların ve iklime dirençli temel hizmetlerin dahil edilmesi.

Bu karar metninin çocuklar için kilit tavsiyeler içermesini sağlamak, çocuklar için uyarlanmış hizmetlerin her ülkede yıllarca uygulanmasını güçlendirecektir. GGA çerçevesinin çocuklara duyarlı olmasını sağlamak için aşağıdaki öneriler sunulmaktadır:

- Çocuk haklarını ve nesiller arası eşitliği GGA çerçevesinde genel ve kesişen hususlar altında bütünleştirin.
- Kapsayıcı ve katılımcı yaklaşımları desteklemek için çocukları ve gençleri iklim eyleminde kilit paydaşlar olarak tanımak.
- İçme suyu ve sanitasyon, sağlık, beslenme (gıda ve tarım) ve sosyal koruma (geçim kaynakları) dahil olmak üzere en fazla risk altındaki çocuklara ve topluluklara ulaşan temel sosyal hizmetlere odaklanmaya öncelik vererek Karar 3/CMA.4'te listelenen temalar/sektörler için hedefler belirleyin.
- Eğitim sektörünü bir tema olarak ekleyin.
- Çocukların ve diğer hassas grupların ihtiyaçlarının ve kaydedilen ilerlemenin tespit edilebilmesi için GGA kapsamında yaşa ve cinsiyete göre ayrıştırılmış göstergelerin geliştirilmesinin zorunlu kılınması.

4

Kayıp ve Zarar Fonu ve finansman düzenlemelerinin çocuklara duyarlı olması ve çocuk haklarının fonun yönetim ve karar alma sürecine dahil edilmesi.

Özellikle, fon ve düzenlemeleri şunları yapmalıdır:

- Zarar ve zarar verici finansman kararlarında ve L&D Fonu'nun yönetim belgesinde, hesap verebilirlik mekanizmalarında ve kılavuz ilkelerinde çocuğun yüksek yararı ve dinlenilme hakkı da dahil olmak üzere çocuk haklarına saygı gösterin ve bu hakları koruyun.
- Finansmanın ani başlayan olayların ardından acil yardım sağlamasının yanı sıra yavaş başlayan olaylardan etkilenenler de dahil olmak üzere çocuklar için uzun vadeli dayanıklılık oluşturmasını sağlayın.
- Hem ekonomik hem de ekonomik olmayan etkileri ele alarak erken uyarı ve önleyici eylem, uyarlanabilir ve şoklara duyarlı sosyal koruma, afet riskini azaltma ve daha geniş uyum ve azaltma stratejileri ve finansmanına yatırım yapın.
- Sağlık, eğitim, gıda, beslenme, temiz enerji, su, sanitasyon ve çocuk ve sosyal koruma dahil olmak üzere çocuklar için kritik öneme sahip sosyal hizmetler için önemli kaynaklar ayırın.
- Yerel topluluklar için özel bir finansman penceresi oluşturarak çocukların bağlama özgü önceliklerinin ele alınmasında daha kapsayıcı, eşitlikçi ve etkili iklim finansmanını kolaylaştırmak.

COP28'in Ötesinde UNICEF Taraflara çağırısı yapmaktadır:

Temel sosyal hizmetleri değişen iklime, daha sık yaşanan afetlere ve bozulan çevreye uyarlayarak çocukların yaşamlarını, sağlıklarını ve refahlarını ve toplumlarının direncini **KORUMAK**. Bu şunları gerektirecektir:

- Uyum finansmanının iki katına çıkarılmasına yönelik taahhütlerin yerine getirilmesiyle iklim finansmanında artış.
- Hâlihazırda geri dönülemez kayıp ve hasar yaşayan hassas ülkelere yönelik fonlar artırılmalıdır.
- Komitenin görev alanında çocuk haklarının daha güçlü bir şekilde dikkate alınmasını sağlamak için Finans Daimi Komitesi'nin kapsamlı bir şekilde gözden geçirilmesi.
- Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından onaylanan Bridgetown Girişimi kapsamında, ülkelerin iklim krizine yeterli şekilde yanıt verebilmelerini sağlamak için uluslararası finans sisteminde reform yapılması.
- Çocukların iklim etkilerine uyum sağlama ve şoklara dayanma kapasitesini güçlendirmek için sağlık, beslenme, eğitim, WASH ve sosyal koruma dahil olmak üzere verilere ve kanıta dayalı temel sosyal hizmetlere ve sistemlere yapılan yatırımların artırılması.
- Özel sektörün harekete geçmesi ve temiz enerji çözümleri de dahil olmak üzere çocuklara yönelik temel sosyal hizmetleri güçlendirmek için kendi kaynaklarını, bilgilerini, uzmanlıklarını, teknolojilerini, yenilikçi çözümlerini ve finansman mekanizmalarını kullanması.
- Küresel iklim finansmanına katılan yatırımcılar ve iş dünyası, uyum finansmanı konusundaki taahhütlerini artırmalıdır.

Her çocuğu yaşamı boyunca gelişim fırsatları, eğitim ve becerilerle **GÜÇLENDİRMEK** çevre için bir şampiyon. Bu şunları gerektirecektir:

- Marjinal gruplar da dahil olmak üzere ulusal gençlik tabanlarının taleplerini temsil edebilen çocukların gençlerin COP28 delegasyonlarına, müzakere ekiplerine ve tüm resmi politika oluşturma organlarına ve forumlarına katılımı.
- İklim değişikliği konusunda gençlerin öncülük ettiği eylemlere daha fazla yatırım yapılması
- Muazzam bir çarpan etkisi sağlayan sürdürülebilirlik eğitime yapılan yatırımın artması. Gençlere yönelik bilgi ve beceri kazandıran eğitimin iyileştirilmesi, sürdürülebilirlik uygulamalarının geliştirilmesine ve bireysel, kurumsal ve toplumsal düzeylerde emisyonlar.
- Özel sektör, gençlerin uyum kapasitesini artırmaya yönelik fırsatları en üst düzeye çıkarıyor.

Emisyonları **AZALTMAK** ve iddialı uluslararası sürdürülebilirlik ve iklim değişikliği anlaşmalarını yerine getirmek:

- Gelişmiş ekonomilerin 2040 yılına mümkün olduğunca yakın bir zamanda net sıfır emisyona ulaşması ve gelişmekte olan ekonomilerin 2050 yılına kadar veya daha erken net sıfır emisyona nasıl ulaşacakları konusunda desteklenmesi.
- İşletmeler emisyonlarını azaltıyor, temiz enerji çözümlerini benimsiyor, bilime dayalı hedefler belirliyor, iklim dönüşümü eylem planları geliştiriyor, net sıfır çözümlere yatırım yapıyor ve kaydettikleri ilerlemeyi açıklıyor.

Mali, 2023

Mali'nin kuzeydoğusundaki Bawa  lke içinde
yerinden edilmiş kişiler bölgesinde geniş bir k z.

  UNICEF/UNI430555/N'Daou

EKLER

Çocukların en çok risk altında olduğu  lkeler - CCRI sıralamaları

 lk olarak 2021 yılında yayınlanan  ocuk İklim Risk Endeksi (CCRI) iki gösterge setine göre yapılandırılmıştır:

1. İklim ve çevresel tehlikelere,  oklara ve streslere maruz kalma
2.  ocuk savunmasızlığı

Bu iki kategoride CCRI, 163 ülkedeki riski ölçmek için toplam 57 göstergeyi bir araya getirmektedir.

Çocukların İklim Risk Endeksi

CCRI SIRALAMASI	ÜLKE	İKLİM VE ÇEVRE FAKTÖRLER	ÇOCUK ZARAR VERİLEBİLİRLİK	ÇOCUKLAR İKLİM RİSKİ İNDEKSİ
1	Orta Afrika Cumhuriyeti	6.7	9.8	8.7
2	Chad	7.0	9.4	8.5
2	Nijerya	8.8	8.1	8.5
4	Gine	7.7	8.9	8.4
4	Gine-Bissau	6.4	9.5	8.4
4	Somali	7.0	9.3	8.4
7	Nijer	7.3	8.9	8.2
7	Güney Sudan	6.8	9.2	8.2
9	Demokratik Kongo Cumhuriyeti	7.2	8.6	8.0
10	Angola	6.5	8.9	7.9
10	Kamerun	7.8	7.9	7.9
10	Madagaskar	7.8	7.9	7.9
10	Mozambik	7.5	8.2	7.9
14	Pakistan	8.7	6.4	7.7
15	Afganistan	7.3	7.9	7.6
15	Bangladeş	9.1	5.1	7.6
15	Benin	7.1	8.1	7.6
15	Burkina Faso	7.3	7.8	7.6
15	Etiyopya	7.1	8.1	7.6
15	Sudan	6.9	8.2	7.6
15	Togo	7.8	7.3	7.6

CCRI SIRALAMASI	ÜLKE	İKLİM VE ÇEVRE FAKTÖRLER	ÇOCUK SAVUNMASIZLIĞI	ÇOCUKLARIN İKLİM RİSKİ İNDEKSİ
22	Fildişi Sahili	7.2	7.7	7.5
22	Ekvator Ginesi	5.1	8.9	7.5
22	Liberya	6.8	8.1	7.5
22	Senegal	7.9	7.1	7.5
26	Hindistan	9.0	4.6	7.4
26	Sierra Leone	6.9	7.9	7.4
26	Yemen	7.0	7.8	7.4
29	Haiti	6.7	7.8	7.3
29	Mali	7.0	7.5	7.3
31	Eritre	5.5	8.3	7.1
31	Myanmar	8.3	5.4	7.1
31	Filipinler	8.9	4.0	7.1
34	Papua Yeni Gine	5.1	8.3	7.0
35	Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti	8.2	5.0	6.9
35	Gana	8.2	5.0	6.9
37	Gambiya	6.5	7.1	6.8
37	Uganda	6.3	7.3	6.8
37	Viet Nam	8.8	3.0	6.8
40	Çin	9.0	2.0	6.7
40	Lao Demokratik Halk Cumhuriyeti	7.5	5.8	6.7
40	Malavi	5.7	7.5	6.7
40	Moritanya	6.1	7.2	6.7
40	Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti	6.2	7.2	6.7
45	Zambiya	5.3	7.6	6.6
46	Kamboçya	7.2	5.6	6.5
46	Endonezya	8.1	4.2	6.5
48	Kongo	6.0	6.8	6.4
49	Kenya	6.2	6.4	6.3
50	Tayland	8.4	2.3	6.2
51	Burundi	4.3	7.4	6.1
51	Nepal	7.5	4.2	6.1

CCRI SIRAL AMASI	ÜLKE	İKLİM VE ÇEVRE FAKTÖRLER		ÇOCUK SAVUNMASIZLIĞI		ÇOCUKLARIN İKLİM RİSK ENDEKSİ	
51	Zimbabve	5.7		6.5		6.1	
54	Guatemala	6.6		5.1		5.9	
54	Meksika	7.7		3.1		5.9	
56	Cibuti	4.3		6.9		5.8	
57	Ruanda	4.5		6.7		5.7	
58	Mısır	7.3		3		5.6	
59	Honduras	6.5		4.3		5.5	
59	Venezuela (Bolívarcı Cumhuriyeti)	6.8		3.9		5.5	
61	Kolombiya	6.9		3.4		5.4	
61	Ekvador	6.9		3.5		5.4	
61	Irak	7		3.1		5.4	
61	Lesotho	4		6.6		5.4	
61	Malezya	7.2		2.8		5.4	
61	Fas	7		3.3		5.4	
61	Sri Lanka	7		3.3		5.4	
61	Tacikistan	6.7		3.6		5.4	
61	Özbekistan	7.5		2.2		5.4	
70	Brezilya	7.3		2.4		5.3	
70	İran (İslam Cumhuriyeti)	7.3		2.3		5.3	
72	Dominik Cumhuriyeti	6.4		3.7		5.2	
72	Eswatini	3.4		6.6		5.2	
72	Kore Cumhuriyeti	7.3		1.8		5.2	
72	Solomon Adaları	4.1		6.1		5.2	
72	Güney Afrika	5.7		4.7		5.2	
77	El Salvador	6.3		3.5		5.1	
77	Gabon	5.4		4.8		5.1	
77	Namibya	5.3		4.9		5.1	
80	Bolivya (Devlet)	5.5		4.5		5	
80	Peru	6.4		3.3		5	
80	Surinam	6.5		3.1		5	
80	Birleşik Devletler	7.3		1.3		5	
84	Arnavutluk	6.5		2.5		4.8	
84	Botsvana	4.5		5		4.8	
84	Guyana	6		3.3		4.8	

CCRI SIRAL AMASI	ÜLKE	İKLİM VE ÇEVRE FAKTÖRLER		ÇOCUK SAVUNMASIZLIĞI		ÇOCUKLARIN İKLİM RİSK ENDEKSİ	
84	Suriye Arap Cumhuriyeti	5.3		4.2		4.8	
88	Küba	6.4		2.4		4.7	
88	Suudi Arabistan	6.8		1.7		4.7	
90	Cezayir	6.2		2.6		4.6	
90	Nikaragua	4.6		4.5		4.6	
90	Rusya Federasyonu	6.5		1.8		4.6	
90	Türkmenistan	6.5		2.0		4.6	
94	Japonya	6.3		2.1		4.5	
94	Ürdün	5.5		3.4		4.5	
94	Kırgızistan	6.2		2.2		4.5	
97	Libya	5.5		3.2		4.4	
97	Umman	6.2		1.9		4.4	
97	Türkiye	5.8		2.7		4.4	
100	Birleşik Arap Emirlikleri	6.0		2.0		4.3	
101	Moğolistan	5.2		3.1		4.2	
102	Arjantin	5.6		2.2		4.1	
102	Fransa	6.1		1.2		4.1	
102	İtalya	5.9		1.8		4.1	
102	Kazakistan	5.7		1.9		4.1	
102	Moldova Cumhuriyeti	5.2		2.7		4.1	
102	Romanya	5.4		2.5		4.1	
108	Şili	5.8		1.5		4.0	
109	Paraguay	4.5		3.3		3.9	
109	Sırbistan	5.2		2.2		3.9	
111	Azerbaycan	4.1		3.4		3.8	
111	Belize	4.9		2.6		3.8	
111	Bhutan	4.3		3.3		3.8	
111	Filistin Devleti	5.1		2.3		3.8	
111	Ukrayna	5.3		2.0		3.8	
111	Birleşik Krallık	5.6		1.3		3.8	
117	Ermenistan	4.4		2.9		3.7	
117	Kanada	5.4		1.5		3.7	
117	İsrail	5.3		1.6		3.7	
117	İspanya	5.3		1.7		3.7	

CCRI SIRALAMASI	ÜLKE	İKLİM VE ÇEVRE FAKTÖRLER		ÇOCUK SAVUNMASIZLIĞI		ÇOCUKLARIN İKLİM RİSK ENDEKSİ	
121	Avustralya	5.4		1.2		3.6	
121	Bulgaristan	4.1		3.0		3.6	
121	Lübnan	4.4		2.7		3.6	
121	Panama	3.7		3.4		3.6	
121	Tunus	4.5		2.5		3.6	
126	Polonya	5.0		1.7		3.5	
127	Kuzey Makedonya	4.6		2.0		3.4	
128	Yunanistan	4.7		1.7		3.3	
128	Kuveyt	4.6		1.8		3.3	
130	Belarus	4.7		1.3		3.2	
130	Hırvatistan	4.0		2.4		3.2	
130	Macaristan	4.4		1.8		3.2	
133	Bahreyn	3.9		2.3		3.1	
133	Katar	4.1		1.9		3.1	
135	Bosna Hersek	3.8		2.2		3.0	
135	Portekiz	4.4		1.4		3.0	
135	Uruguay	4.0		1.9		3.0	
138	Kosta Rika	3.5		2.2		2.9	
138	Slovakya	3.7		2.0		2.9	
140	Karadağ	3.4		1.9		2.7	
140	Hollanda	4.1		1.0		2.7	
142	Gürcistan	2.8		2.3		2.6	
142	Almanya	3.9		1.1		2.6	
142	Letonya	3.3		1.9		2.6	
145	Belçika	3.8		0.9		2.5	
145	Kıbrıs	3.5		1.4		2.5	
147	Brunei Darüsselam	2.9		1.8		2.4	
147	Çekya	3.2		1.6		2.4	
147	Danimarka	3.6		0.9		2.4	
147	Litvanya	2.6		2.1		2.4	
147	İsviçre	3.3		1.3		2.4	
152	Slovenya	3.0		1.5		2.3	
153	Lihtenştayn	3.3		1.0		2.2	
154	Avusturya	2.6		1.5		2.1	

CCRI SIRALAMASI	ÜLKE	İKLİM VE ÇEVRE FAKTÖRLER		ÇOCUK SAVUNMASIZLIĞI		ÇOCUKLARIN İKLİM RİSK ENDEKSİ	
154	İrlanda	2.3		1.8		2.1	
154	Malta	2.9		1.2		2.1	
154	Norveç	3.3		0.8		2.1	
158	İsveç	2.8		0.7		1.8	
159	Estonya	2.1		1.2		1.7	
159	Finlandiya	2.6		0.7		1.7	
161	Yeni Zelanda	2.4		0.8		1.6	
162	Lüksemburg	1.1		1.8		1.5	
163	İzlanda	1.0		0.9		1.0	

